

V Bruselu dne **XXX**
[...](2013) **XXX**

Dokument útvarů GŘ pro hospodářskou soutěž

ze dne **XXX**,

**který obsahuje pokyny pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období
2014–2020**

Obsah

Úvod	3
1. Oblast působnosti a definice	5
1.1 OBLAST PŮSOBNOSTI	5
1.2 OPATŘENÍ PODPORY, NA NĚŽ SE VZTAHUJÍ TYTO POKYNY.....	6
1.3 DEFINICE	7
2. Podpora v oblasti životního prostředí a energetiky, která podléhá oznamovací povinnosti	14
3. Společné zásady pro posuzování slučitelnosti	15
4. Posouzení slučitelnosti podpory podle čl. 107 odst. 3 písm. b) Smlouvy	17
5. Posouzení slučitelnosti podpory podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy.....	18
5.1 OBECNÁ USTANOVENÍ O SLUČITELNOSTI	18
5.1.1 PŘÍNOS K DOSAŽENÍ SPOLEČNÉHO CÍLE.....	18
5.1.1.1. <i>OBECNÉ PODMÍNKY</i>	18
5.1.1.2. <i>DODATEČNÉ PODMÍNKY PRO PODPORU, JEŽ PODLÉHÁ INDIVIDUÁLNÍ OZNAMOVACÍ POVINNOSTI</i>	19
5.1.2 POTŘEBA STÁTNÍHO ZÁSAHU	19
5.1.2.1. <i>OBECNÉ PODMÍNKY</i>	19
5.1.2.2. <i>DODATEČNÉ PODMÍNKY PRO PODPORU, JEŽ PODLÉHÁ INDIVIDUÁLNÍ OZNAMOVACÍ POVINNOSTI</i>	21
5.1.3 VHODNOST PODPORY	21
5.1.3.1 <i>VHODNOST V RÁMCI ALTERNATIVNÍCH NÁSTROJŮ POLITIKY</i>	21
5.1.3.2. <i>VHODNOST V RÁMCI JINÝCH NÁSTROJŮ PODPORY</i>	22
5.1.4 Motivační účinek	22
5.1.4.1. <i>OBECNÉ PODMÍNKY</i>	23
5.1.4.2. <i>DODATEČNÉ PODMÍNKY PRO PODPORU, JEŽ PODLÉHÁ INDIVIDUÁLNÍ OZNAMOVACÍ POVINNOSTI</i>	24
5.1.5 Přiměřenost podpory	25
5.1.5.1. <i>OBECNÉ PODMÍNKY</i>	25
5.1.5.2. <i>KUMULACE PODPORY</i>	28
5.1.5.3. <i>Dodatečné podmínky pro investiční a provozní podporu, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti</i>	29
5.1.6 Zabránění vzniku nežádoucích negativních účinků na hospodářskou soutěž a obchod	29
5.1.6.1. <i>OBECNÉ PODMÍNKY</i>	30
5.1.6.2. <i>DODATEČNÉ PODMÍNKY PRO PODPORU, JEŽ PODLÉHÁ INDIVIDUÁLNÍ OZNAMOVACÍ POVINNOSTI</i>	31
5.1.7 Transparentnost	32
5.10 Podpora ve formě systémů obchodování s povolenkami	59
5.2 Podpora na energii z obnovitelných zdrojů energie.....	33
5.3 Opatření v oblasti energetické účinnosti včetně kombinované výroby tepla a elektřiny a dálkového vytápění a chlazení	40
5.4 Podpora na účinné využívání zdrojů, a zejména na nakládání s odpady	43

5.4.1. Účinné využívání zdrojů	43
5.4.2 Státní podpora na nakládání s odpady	43
5.5 PODPORA NA ZACHYCOVÁNÍ A UKLÁDÁNÍ UHLÍKU (CCS)	45
5.6 PODPORA VE FORMĚ SNÍŽENÍ ENVIRONMENTÁLNÍCH DANÍ NEBO OSVOBOZENÍ OD TĚCHTO DANÍ	47
5.7 Podpora ve formě snížení financování podpory na elektřinu z obnovitelných zdrojů	50
5.8 PODPORA NA ENERGETICKOU INFRASTRUKTURU	52
5.8.1 Cíl společného zájmu.....	52
5.8.2 Potřeba státního zásahu	52
5.8.3 Vhodnost	53
5.8.4 Motivační účinek	53
5.8.5 Přiměřenost	54
5.8.6. Zabránění vzniku negativních účinků na hospodářskou soutěž a obchod.....	54
5.9 Podpora na přiměřenost výroby	55
5.9.1 Cíl společného zájmu.....	55
5.9.2 Potřeba státního zásahu	55
5.9.3 Vhodnost	56
5.9.5 Přiměřenost	57
5.9.6 Zabránění vzniku negativních účinků	57
6. HODNOCENÍ	61
7. Použitelnost pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky	61
8. Podávání zpráv a sledování	62
9. Revize	62
Příloha 1 Intenzita podpory.....	63
Příloha 2 Typické státní zásahy	64

Úvod

- 1) Aby se zabránilo narušování hospodářské soutěže na vnitřním trhu a ovlivňování obchodu mezi členskými státy způsobem, který je v rozporu se společným zájmem, v důsledku působení státní podpory, čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva“) stanoví zásadu, že státní podpora je zakázána. V určitých případech však tato podpora může být slučitelná se Smlouvou na základě ustanovení čl. 107 odst. 2 a 3.
- 2) Podporu lze považovat za slučitelnou na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) Smlouvy, má-li napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu anebo napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu. Na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy může Komise považovat za slučitelné se společným trhem podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.
- 3) Článek 191 Smlouvy vymezuje cíle politiky Unie v oblasti životního prostředí a článek 194 Smlouvy stanoví cíle politiky Unie v oblasti energetiky.
- 4) Strategie Evropa 2020¹ se soustředí na vytvoření podmínek pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Za tímto účelem byla stanovena řada hlavních cílů včetně cílů v oblasti změny klimatu a energetické udržitelnosti: i) snížení emisí skleníkových plynů v EU o 20 % oproti úrovním roku 1990; ii) zvýšení podílu energie vyráběné z obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě energie v EU na 20 %; iii) zlepšení energetické účinnosti v EU o 20 % oproti úrovním roku 1990.
- 5) Pro tyto pokyny jsou obzvláště důležité cíle v oblasti udržitelného růstu. Na podporu dosažení těchto cílů byla v rámci strategie Evropa 2020 předložena iniciativa „Evropa účinněji využívající zdroje“, která je jednou ze sedmi stěžejních iniciativ². Cílem této stěžejní iniciativy je vytvořit politický rámec, jenž přispěje k posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství, které účinně využívá zdroje a pomáhá nám:
 - a) zvýšit hospodářskou výkonnost při současném snížení spotřeby zdrojů;
 - b) určit a vytvořit nové příležitosti pro hospodářský růst a větší inovace a zvýšit konkurenceschopnost EU;
 - c) zabezpečit dodávky hlavních zdrojů;
 - d) bojovat proti změně klimatu a omezit dopady využívání zdrojů na životní prostředí.
- 6) V této souvislosti je třeba připomenout, že Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje³, jakož i několik závěrů Rady vyzývají k postupnému

¹ KOM(2010) 2020 v konečném znění ze dne 3.3.2010.

² KOM(2011) 21 ze dne 26.1.2011.

³ KOM(2011) 571 v konečném znění ze dne 20.9.2011.

odstranění dotací, jež škodí životnímu prostředí⁴. Tyto pokyny by proto měly zvážit negativní dopady dotací poškozujících životní prostředí a zároveň zohlednit potřebu řešit kompromisy mezi různými oblastmi a politikami, jak uznává stěžejní iniciativa. Tyto pokyny se nezabývají podporou pro těžbu fosilních paliv.

- 7) Plán rovněž vyzývá členské státy, aby řešily nedostatky při provádění právních předpisů EU⁵. Členské státy musí především rovněž zajistit soulad s právními předpisy EU v oblasti životního prostředí a provést posouzení dopadů na životní prostředí, pokud jej vyžadují příslušné právní předpisy EU, a zajistit všechna potřebná povolení, aby zamezily tomu, že opatření státní podpory způsobí škodu na životním prostředí.
- 8) Již sdělení s názvem „Energie 2020 – Strategie pro konkurenceschopnou, udržitelnou a bezpečnou energii“⁶, které je součástí stěžejní iniciativy „Evropa účinněji využívající zdroje“, dospělo k závěru, že cíle týkající trhu s bezpečnou, cenově dostupnou a udržitelnou energií budou oslabeny, pokud nebudou modernizovány elektrické sítě, zastaralé elektrárny nebudou nahrazeny konkurenceschopnými a čistšími alternativami a pokud energie v rámci celého energetického řetězce nebude využívána účinněji.
- 9) V těchto pokynech Komise stanoví podmínky, za nichž lze státní podporu pro energii a životní prostředí považovat za slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) a c) Smlouvy.
- 10) Ve sdělení o modernizaci státní podpory⁷ Komise oznámila tři cíle, o jejichž dosažení usiluje modernizací kontroly státní podpory:
 - a) podpořit na konkurenčním vnitřním trhu udržitelný a inteligentní růst podporující začlenění;
 - b) zaměřit kontrolu *ex ante*, kterou vykonává Komise, na případy s nejrozsáhlejším dopadem na vnitřní trh, a současně zintenzivnit spolupráci členských států při prosazování pravidel státní podpory;
 - c) racionalizovat právní úpravu a urychlit rozhodovací postupy.
- 11) Sdělení zejména vyzvalo ke společnému přístupu k revizi různých pokynů a rámců, jehož základem bude posilování vnitřního trhu a účelnější vynakládání veřejných prostředků, a to tím, že se státní podpora bude více podílet na plnění cílů společného zájmu, bude se podrobněji zkoumat motivační účinek, podpora se omezí na minimum a zabrání se potenciálním negativním účinkům podpory na hospodářskou soutěž a obchod. Z těchto společných zásad pro posuzování vycházejí i podmínky slučitelnosti, které stanoví tyto pokyny.

⁴ Závěry Evropské rady ze dne 23. května 2013 potvrdily, že je třeba postupně opustit dotace, které mají nepříznivý vliv na životní prostředí a hospodářství, včetně dotací na fosilní paliva, aby se usnadnilo investice do nové a inteligentní energetické infrastruktury.

⁵ Jiné právní předpisy, např. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES, Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16 („směrnice o energii z obnovitelných zdrojů“), obsahují například požadavky ohledně udržitelnosti biopaliv a nediskriminace, viz čl. 17. odst. 1–8.

⁶ KOM(2010) 639 ze dne 10.11.2010.

⁷ COM(2012) 209 ze dne 8.5.2012.

1. Oblast působnosti a definice

1.1 Oblast působnosti

- 12) Tyto pokyny se vztahují na státní podporu poskytovanou na ochranu životního prostředí nebo dosažení energetických cílů ve všech odvětvích upravených Smlouvou, jestliže se na opatření vztahuje oddíl 1.2. Proto se vztahují také na odvětví, na něž se vztahují zvláštní pravidla Unie o státní podpoře (doprava, těžba uhlí, zemědělství, lesnictví a rybolov a akvakultura), pokud tato zvláštní pravidla nestanoví jinak.
- 13) Co se týče zemědělství a rybolovu a akvakultury, tyto pokyny upravují podporu na ochranu životního prostředí, která je poskytována podnikům působícím v odvětví zpracování produktů a jejich uvádění na trh. Pokud se podpora pro podniky působící v odvětví zpracování produktů rybolovu a jejich uvádění na trh týká výdajů způsobilých podle nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 ze dne 27. července 2006 o Evropském rybářském fondu⁸ nebo jeho nástupci⁹, maximální povolená míra podpory představuje buď míru podpory poskytnutou podle těchto pokynů, nebo míru podpory stanovenou v uvedeném nařízení, a to tu, která je vyšší. Pokud jde o oblast zemědělské prvovýroby a opatření spolufinancovaná Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), použijí se tyto pokyny pouze tehdy, pokud Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007–2013¹⁰, v pozměněném nebo nahrazeném znění, nestanoví žádná zvláštní pravidla nebo pokud uvedené pokyny pro zemědělství a lesnictví na tyto pokyny výslovně odkazují. V rámci prvovýroby v odvětví rybolovu a akvakultury se použijí pouze v případě, že neexistují žádná zvláštní ustanovení týkající se podpory v oblasti životního prostředí.
- 14) Tyto pokyny se nevztahují na:
- návrhy a výrobu produktů, strojů nebo dopravních prostředků šetrných k životnímu prostředí, které mohou být provozovány za využití menšího množství přírodních zdrojů, ani na opatření přijatá v rámci závodů nebo jiných výrobních jednotek s cílem zlepšit bezpečnost nebo hygienu¹¹;
 - financování opatření na ochranu životního prostředí, která se týkají infrastruktury letecké, silniční a železniční dopravy, dopravy po vnitrozemských vodních cestách a námořní dopravy;
 - uvízlé náklady definované ve sdělení Komise o metodice analyzování státní podpory v souvislosti s uvízlými náklady¹²;

⁸ Úř. věst. L 223, 15.8.2006, s. 1.

⁹ Viz návrh nařízení o Evropském námořním a rybářském fondu předložený Komisí, KOM(2011) 804 v konečném znění.

¹⁰ Úř. věst. C 319, 27.12.2006, s. 1. To platí také pro pokyny, které nahrazují pokyny z roku 2006, jehož platnost končí dne 31. prosince 2013.

¹¹ Podpora na ochranu životního prostředí bývá zpravidla méně rušivá a účinnější, je-li poskytnuta uživateli produktů šetrných k životnímu prostředí na jejich skutečné použití. Dalším prostředkem ke zvýšení poptávky po produktech šetrných k životnímu prostředí jsou značky environmentální kvality. S ohledem na tyto skutečnosti Komise do působnosti těchto pokynů nezařadila zvláštní pravidla.

¹² Komise toto sdělení přijala dne 26. července 2001 a sdělila je členským státům dopisem s referenčním č. SG(2001) D/290869 ze dne 6. srpna 2001.

- d) státní podporu na výzkum, vývoj a inovace; na státní podporu na výzkum, vývoj a inovace se uplatňují pravidla vymezená v Rámci Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací¹³;
 - e) státní podporu na opatření v oblasti biologické rozmanitosti. Tato opatření obvykle spadají do působnosti pravidel vymezených pro služby obecného hospodářského zájmu¹⁴.
- 15) Podporu v oblasti energetiky a životního prostředí nelze poskytnout podnikům v obtížích, jak je pro účely těchto pokynů definují Pokyny Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích¹⁵, v pozmeněném nebo nahrazeném znění.
- 16) Při posuzování podpory poskytnuté podniku, na který se vztahuje inkasní příkaz k navrácení podpory na základě předchozího rozhodnutí Komise, jímž byla podpora prohlášena za protiprávní a neslučitelnou s vnitřním trhem, Komise zohlední částku podpory, která má být navrácena¹⁶.

1.2 Opatření podpory, na něž se vztahují tyto pokyny

- 17) Komise určila řadu opatření v oblasti životního prostředí a energie, u nichž může být státní podpora za určitých podmínek slučitelná s čl. 107 odst. 3 písm. b) nebo c) Smlouvy.
- podpora podnikům, které se řídí přísnějšími normami, než jsou normy Unie, nebo zvyšují úroveň ochrany životního prostředí v případě neexistence norem Unie (včetně dopravních prostředků)
 - investiční podpora na včasné přizpůsobení se budoucím normám Unie
 - investiční a provozní podpora na energie z obnovitelných zdrojů
 - investiční podpora na environmentální studie
 - investiční a provozní podpora na energetickou účinnost
 - investiční a provozní podpora pro zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny
 - investiční podpora na dálkové vytápění a chlazení
 - investiční podpora na účinné využívání zdrojů a nakládání s odpady
 - investiční podpora na sanaci kontaminovaných lokalit
 - provozní podpora ve formě obchodovatelných povolenek
 - investiční podpora na zachycování, dopravu a ukládání (CCS) CO₂¹⁷
 - provozní podpora ve formě snížení environmentálních daní nebo osvobození od těchto daní

¹³ Úř. věst. C 323, 30.12.2006, s. 1. To platí také pro rámeček, který nahrazuje rámeček z roku 2006, jehož platnost končí dne 31. prosince 2013 [platnost prodloužena?].

¹⁴ Případy státní podpory s referenčními čísly: SA.31243 (2012/N) a NN8/2009.

¹⁵ Úř. věst. C 244, 1.10.2004, s. 2.

¹⁶ V této souvislosti viz spojené věci *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH v. Komise Evropských společenství*, T-244/93 a T-486/93, Sb. rozh. 1995, s. II-02265, a oznámení Komise — Cesta k účinnému provádění rozhodnutí Komise, jimiž se členským státům nařizuje zajistit navrácení protiprávní a neslučitelné podpory, Úř. věst. C 272, 15.11.2007, s. 4.

¹⁷ Sem patří jednotlivé prvky řetězce zachycování a ukládání uhlíku.

- provozní podpora ve formě snížení podpory na financování elektřiny z obnovitelných zdrojů
- investiční podpora na energetickou infrastrukturu
- investiční a provozní podpora na opatření k zajištění přiměřenosti výroby

1.3 Definice

18) Pro účely těchto pokynů se použijí tyto definice:

- a) *ochranou životního prostředí* se rozumí jakákoli činnost, kterou příjemce podpory sám provádí, určená k ozdravení okolí nebo přírodních zdrojů, k zamezení nebo snížení rizika jejich poškození nebo k podpoře účinnějšího využívání těchto zdrojů, včetně opatření na úsporu energie a využívání obnovitelných zdrojů energie;
- b) *energetickou účinností* se rozumí množství uspořené energie určené měřením nebo odhadem spotřeby před provedením jednoho či více opatření ke zvýšení energetické účinnosti a po něm při zajištění normalizace vnějších podmínek, které spotřebu energie ovlivňují;
- c) *normou Unie* se rozumí
 - a) povinná norma Unie stanovující úroveň, jichž mají jednotlivé podniky dosáhnout v souvislosti se životním prostředím¹⁸, nebo
 - b) povinnost uplatňovat nejlepší dostupné techniky podle směrnice 2010/75/EU; na tyto pokyny se budou vztahovat minimální požadované úrovně vymezené pro nejlepší dostupné techniky;
- d) *ekologickou inovací* se rozumějí veškeré inovační činnosti, jejichž výsledkem nebo cílem je podstatně zdokonalit ochranu životního prostředí. Ekologická inovace zahrnuje nové výrobní postupy, nové výrobky nebo služby a nový způsob řízení nebo nové obchodní postupy, jejichž používání nebo provádění pravděpodobně zamezí vzniku rizik ohrožujících životní prostředí, vzniku znečištění nebo jiných negativních dopadů využívaných zdrojů nebo tato rizika podstatně sníží, a to v rámci životního cyklu souvisejících činností.

Za inovace se nepovažují:

- a) menší změny nebo zlepšení;
- b) zvýšení výrobní kapacity nebo kapacity k poskytování služeb přidáním výrobních nebo logistických systémů, které jsou velmi podobné již používaným systémům;
- c) změny obchodních praktik, organizace pracoviště nebo vnějších vztahů, jež jsou založeny na způsobech organizace, které jsou již v podniku používány;
- d) změny ve strategii řízení;

¹⁸ Normy nebo cíle stanovené na úrovni Unie, které jsou závazné pro členské státy, ne však pro jednotlivé podniky, se za normy Unie nepovažují. Normu Unie mohou představovat minimální normy energetické náročnosti ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (Úř. věst. L 153, 18.6.2010, s. 13),

- e) fúze a akvizice;
 - f) upuštění od používání určitého postupu;
 - g) prostá obnova nebo rozšíření kapitálu;
 - h) změny plynoucí výlučně ze změn cen činitelů, z úprav a z pravidelných sezónních nebo jiných cyklických změn;
 - i) obchodování s novými nebo podstatně zdokonalenými výrobky;
- e) *obnovitelnými zdroji energie* se rozumí následující obnovitelné nefosilní zdroje energie: větrná, solární, aerotermální, geotermální, hydrotermální a oceánická energie, vodní energie, biomasa, skládkový plyn, plyn z čističek odpadních vod a bioplyn;
 - f) *biomasou* se rozumí biologicky rozložitelná část produktů, odpadů a zbytků ze zemědělství (včetně rostlinných a živočišných látek), z lesnictví a souvisejících průmyslových odvětví včetně rybolovu a akvakultury, jakož i biologicky rozložitelná část průmyslových a komunálních odpadů;
 - g) *biopalivem* se rozumí kapalná nebo plynná pohonná hmota pro dopravu vyráběná z biomasy;
 - h) *biokapalinou* se rozumí kapalná pohonná hmota používaná pro jiné energetické účely než dopravu, včetně výroby elektřiny, vytápění a chlazení, vyráběná z biomasy;
 - i) *udržitelným biopalivem* se rozumějí biopaliva, která splňují kritéria udržitelnosti stanovená v článku 17 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů¹⁹;
 - j) *mechanismy spolupráce* se rozumějí mechanismy, které splňují podmínky stanovené v člancích 6, 7 nebo 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů²⁰;
 - k) *energií z obnovitelných zdrojů* se rozumí energie vyrobená v zařízeních, která využívají pouze obnovitelné zdroje energie, a z hlediska výhřevnosti část energie vyrobené z obnovitelných zdrojů energie v hybridních zařízeních, která využívají i konvenční zdroje energie. To zahrnuje obnovitelnou elektrickou energii používanou k doplnění akumulčních systémů, ale netýká se elektrické energie vyrobené jako výsledek těchto akumulčních systémů;
 - l) *kogenerací* neboli kombinovanou výrobou tepla a elektřiny se rozumí současná výroba tepelné energie a elektrické nebo mechanické energie v jednom procesu;
 - m) *vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny* se rozumí kogenerace, která vyhovuje definici vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny stanovené v čl. 2 bodě 34 směrnice 2012/27/EU²¹;

¹⁹ Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16.

²⁰ Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16.

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES, Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1.

- n) *energeticky účinným dálkovým vytápěním a chlazením* se rozumí dálkové vytápění a chlazení, které vyhovuje definici soustavy účinného dálkového vytápění a chlazení stanovené v čl. 2 bodech 41 a 42 směrnice 2012/27/EU²²;
- o) *environmentální daní* se rozumí daň, jejíž specifický základ daně má jednoznačně nepříznivý účinek na životní prostředí nebo která upravuje zdanění určitých činností, zboží nebo služeb za účelem zahrnutí environmentálních nákladů do jejich ceny nebo zaměření výrobce a spotřebitele na činnosti, které více respektují životní prostředí;
- p) *výkupním příplatkem* se rozumí příplatek hrazený navíc k tržní ceně, jehož prostřednictvím jsou výrobci energie z obnovitelných zdrojů vystaveni tržním cenám;
- q) *minimální úrovní zdanění v EU* se rozumí minimální úroveň zdanění uvedená v právních předpisech Unie. V případě energetických produktů a elektrické energie se minimální úrovní zdanění v Unii rozumí minimální úroveň zdanění uvedená v příloze I směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny²³;
- r) *malými a středními podniky* (dále jen „MSP“) se rozumějí podniky, které splňují podmínky stanovené v doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků a malých a středních podniků²⁴;
- s) *velkými podniky* se rozumějí podniky, které nespádají do definice malých a středních podniků;
- t) *podporou* se rozumí jakékoli opatření splňující všechna kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 Smlouvy;
- u) *jednotlivou podporou* se rozumí podpora poskytnutá buď na základě režimu, nebo jako podpora *ad hoc*;
- v) *intenzitou podpory* se rozumí hrubá částka podpory vyjádřená jako procento způsobilých nákladů. Všechny částky se uvádějí před odpočtem zdanění nebo jiných poplatků. Pokud se podpora poskytuje v jiné formě, než je dotace, výše podpory se rovná grantovému ekvivalentu podpory. Podpory splatné v několika splátkách jsou vypočítány v hodnotě platné v době poskytnutí. Úrokovou sazbou, která se má použít pro účely diskontování a pro výpočet výše podpory při zvýhodněné půjčce, je referenční sazba použitelná v době poskytnutí podpory. Intenzita podpory se vypočítává na příjemce;
- w) *provozními přínosy* se pro účely výpočtu způsobilých nákladů rozumějí zejména úspory nákladů nebo dodatečná vedlejší výroba přímo spojená s mimořádnými investicemi do ochrany životního prostředí, popřípadě přínosy vyplývající z jiných podpůrných opatření, ať již představují státní podporu či nikoliv (provozní podpora poskytnutá na stejné způsobilé náklady, garantované výkupní ceny nebo jiná podpůrná opatření);

²² Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1.

²³ Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2004/75/ES (Úř. věst. L 157, 30.4.2004, s. 100).

²⁴ Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36.

- x) *provozními náklady* se pro účely výpočtu způsobilých nákladů rozumějí zejména dodatečné výrobní náklady vyplývající z mimořádných investic do ochrany životního prostředí;
- y) *hmotnými aktivy* se pro účely výpočtu způsobilých nákladů rozumějí investice do pozemků, které jsou naprosto nezbytné ke splnění cílů v oblasti životního prostředí, investice do budov, zařízení a vybavení, které jsou určeny ke snížení nebo odstranění znečištění a výskytu škodlivin, a investice do úpravy výrobních postupů s ohledem na ochranu životního prostředí;
- z) *nehmotnými aktivy* se pro účely výpočtu způsobilých nákladů rozumějí investice do převodu technologie prostřednictvím získání provozních licencí či patentovaného nebo nepatentovaného *know-how*, pokud jsou splněny tyto podmínky:
 - a) dané nehmotné aktivum musí být považováno za odepisovatelné aktivum;
 - b) musí být nakoupeno v tržních podmínkách od podniku, který nabyvatel nemůže přímo nebo nepřímo kontrolovat;
 - c) musí být zařazeno do aktiv podniku a zůstat v podniku příjemce podpory a být tam používáno nejméně po dobu pěti let. Tato podmínka se nevztahuje na nehmotný majetek, který je z technického hlediska zastaralý. Je-li během zmíněných pěti let prodáno, musí se výtěžek z prodeje odečíst od způsobilých nákladů a celá nebo částečná výše poskytnuté podpory musí být případně vrácena;
- aa) *internalizací nákladů* se rozumí zásada, že by všechny náklady související s ochranou životního prostředí měly být zahrnuty do výrobních nákladů podniku způsobujícího znečištění;
- bb) *zásadou „znečišťovatel platí“* se rozumí skutečnost, že by náklady na opatření určená k odstranění znečištění měl nést znečišťovatel, který jej způsobil, s výjimkou případů, kdy osobu odpovědnou za vznik znečištění nelze určit nebo ji podle právních předpisů Unie nebo členského státu nelze učinit odpovědnou nebo ji nelze přimět k tomu, aby nesla náklady na sanaci. Znečištěním se v tomto případě rozumí škoda, kterou znečišťovatel přímo nebo nepřímo způsobil na životním prostředí, nebo vytvoření podmínek vedoucích ke vzniku této škody²⁵ na okolí a přírodních zdrojích;
- cc) *znečišťovatelem* se rozumí osoba, která přímo nebo nepřímo poškozuje životní prostředí nebo vytváří podmínky, které k takovému poškození vedou²⁶;
- dd) *kontaminovanou lokalitou* se rozumí lokalita, kde byla potvrzena přítomnost nebezpečných látek způsobená člověkem v takové míře, že představuje značné riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí s ohledem na stávající a budoucí schválené využívání půdy v této lokalitě;

²⁵ Doporučení Rady ze dne 3. března 1975 o rozdělení nákladů a opatřeních orgánů veřejné moci ve věcech týkajících se životního prostředí (Úř. věst. L 194, 25.7.1975, s. 1).

²⁶ Doporučení ze dne 3. března 1975 o rozdělení nákladů a opatřeních orgánů veřejné moci ve věcech týkajících se životního prostředí.

- ee) *podporou ad hoc* se rozumí podpora, která není poskytnuta na základě režimu podpory;
- ff) *energetickou infrastrukturou* se rozumí jakékoli fyzické vybavení nebo zařízení nacházející se v Unii nebo propojující Unii a jednu nebo více třetích zemí, které spadá do jedné z těchto kategorií:
- i) v oblasti elektrické energie:
 - a. nadzemní přenosové vedení vysokého napětí, pokud je zkonstruováno pro napětí 220 kV nebo více, a podzemní a podmořské přenosové kabely, pokud byly zkonstruovány pro napětí 150 kV nebo více;
 - b. zejména v případě elektrických dálnic jakékoli fyzické zařízení zkonstruované tak, aby umožňovalo přenos elektřiny prostřednictvím vysokého a velmi vysokého napětí s cílem propojit velké množství zařízení na výrobu a skladování elektřiny nacházejících se v jednom nebo ve více členských státech nebo ve třetích zemích s velkou spotřebou elektřiny v jednom nebo několika jiných členských státech;
 - c. zařízení na skladování elektřiny pro trvalé nebo dočasné skladování elektřiny v nadzemní či podzemní infrastruktuře nebo v geologických úložištích za předpokladu, že jsou přímo připojena k přenosovému vedení vysokého napětí zkonstruovanému pro napětí 110 kV či více;
 - d. veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro bezpečný, zabezpečený a efektivní provoz systémů uvedených v písmenech a) až c), včetně ochranných, monitorovacích a kontrolních systémů na všech úrovních napětí a ve všech trakčních napájecích stanicích, a
 - e. veškeré vybavení nebo zařízení jak na přenosové, tak na distribuční úrovni nízkého a středně vysokého napětí, jehož cílem je obousměrná digitální komunikace v reálném čase nebo téměř v reálném čase, interaktivní a inteligentní sledování a řízení výroby, přenosu, distribuce a spotřeby elektřiny v rámci elektrické sítě směřující k rozvoji sítě, která efektivně začlení chování a akce všech uživatelů na ni napojených – výrobců, spotřebitelů a těch, kteří představují obě skupiny – s cílem zajistit ekonomicky efektivní a udržitelnou elektrickou soustavu s malými ztrátami a vysokou úrovní jakosti a zabezpečení dodávek a bezpečnosti;
 - ii) v oblasti zemního plynu:
 - a. přepravní plynovody pro přepravu zemního plynu a bioplynu, které jsou součástí sítě tvořené zejména vysokotlakými plynovody s výjimkou vysokotlakých plynovodů používaných pro přívod nebo místní distribuci zemního plynu;

- b. podzemní zásobníky napojené na výše uvedené vysokotlaké a velmi vysokotlaké plynovody;
 - c. přijímací, skladovací a znovuzplynovací nebo dekompresní zařízení pro zkvalněný zemní plyn (LNG) či stlačený zemní plyn (CNG) a
 - d. veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro bezpečný, zabezpečený a efektivní provoz systému nebo pro zajištění obousměrné kapacity, včetně kompresorových stanic;
 - iii) v oblasti ropy:
 - a. ropovody sloužící k přepravě ropy;
 - b. čerpací stanice a skladovací prostory nutné pro provoz ropovodů a
 - c. veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro řádné, bezpečné a efektivní fungování daného systému včetně ochranných, monitorovacích a kontrolních systémů a zařízení umožňujících zpětný tok;
- gg) *mezerou ve financování* se rozumí podíl diskontovaných nákladů na počáteční investice, který není pokryt diskontovanými čistými příjmy projektu. Pro účely těchto pokynů tato mezera odpovídá (algebraickému) součtu počáteční investice, provozních nákladů a provozních příjmů za dobu trvání projektu;
- hh) zkratkou *CCS (Carbon Capture and Storage)* se rozumí zachycování a ukládání uhlíku, tj. soubor technologií, které zachycují oxid uhličitý (CO₂) vypouštěný z průmyslových zařízení využívajících fosilní paliva, včetně elektráren, přepravují jej do vhodného úložiště a zajišťují jeho injektáž do vhodných podzemních geologických formací za účelem trvalého uložení;
- ii) *přiměřenosti výroby* se rozumí úroveň vyrobené kapacity, která je považována za přiměřenou k uspokojení poptávky v kterémkoli období v určitém členském státě, a to na základě běžného statistického ukazatele, který je používán organizacemi, jež orgány EU uznávají jako organizace, které plní důležitou úlohu při tvorbě jednotného trhu s elektrickou energií, např. ENTSO-E (Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav);
- jj) *výrobním zařízením* se rozumí podnik, který vyrábí elektrickou energii palivových zdrojů;
- kk) *kapacitním mechanismem* se rozumí mechanismus, který má zaručit, že je na vnitrostátní úrovni dosaženo určitých úrovní přiměřenosti výrobní kapacity;
- ll) *odpovědností za vyrovnání* se rozumí odpovědnost za rozdíly mezi výrobou, spotřebou a obchody (ve všech časových úsecích; obchody se rozumějí prodejní a nákupní transakce uskutečněné na organizovaných trzích nebo mezi stranami odpovědnými za vyrovnání), kterou nese strana odpovědná za vyrovnání v rámci určitého časového intervalu pro vypořádání odchylky;

- mm) *běžnou odpovědností za vyrovnání* se rozumí odpovědnost za odchylku strany odpovědné za vyrovnání, kterou nesou bez rozdílu všichni výrobci bez ohledu na použitou technologii;
- nn) *stranou odpovědnou za vyrovnání* se rozumí účastník trhu nebo jeho zvolený zástupce, který nese odpovědnost za své odchylky;
- oo) *odchylkami* se rozumějí rozdíly mezi výrobou, spotřebou a obchody (ve všech časových úsecích; obchody se rozumějí prodejní a nákupní transakce uskutečněné na organizovaných trzích nebo mezi stranami odpovědnými za vyrovnání) strany odpovědné za vyrovnání v rámci určitého časového intervalu pro vypořádání odchylky;
- pp) *vypořádáním odchylky* se rozumí mechanismus finančního vypořádání, jehož prostřednictvím mají být získány zpět náklady na vyrovnání, které se vztahují na odchylky stran odpovědných za vyrovnání;
- qq) *časovým intervalem pro vypořádání odchylky* se rozumí časové jednotky použité k výpočtu odchylek stran odpovědných za vyrovnání.

2. Podpora v oblasti životního prostředí a energetiky, která podléhá oznamovací povinnosti

- 19) Na jednotlivou podporu poskytovanou v rámci oznámeného režimu se i nadále vztahuje oznamovací povinnost podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy, jestliže podpora přesáhne tyto prahové hodnoty oznamovací povinnosti:
- a) u opatření, na která se jinak vztahuje nařízení o blokových výjimkách, ve všech případech, kdy jsou překročeny prahové hodnoty stanovené v uvedeném nařízení;
 - b) u všech ostatních opatření, kdy podpora splňuje tyto podmínky²⁷:
 - i *investiční podpora*: přesahuje-li částka podpory [7,5] milionu EUR na jeden podnik;
 - ii *provozní podpora na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo kombinovanou výrobu tepla z obnovitelných zdrojů*: pokud je podpora poskytována na zařízení na výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů a pokud výsledná kapacita výroby této elektrické energie v daném zařízení přesahuje [125] MW;
 - iii *provozní podpora na výrobu biopaliv*: je-li podpora udělována na výrobu biopaliv v zařízeních, kde výsledná produkce přesahuje [150 000] tun ročně;
 - iv *provozní podpora na kogeneraci*: pokud je podpora poskytována pro zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektrické energie a výsledná kapacita výroby této elektrické energie přesahuje [200] MW. Podpora na výrobu tepla z kogenerace se posoudí v souvislosti s oznámením o kapacitě výroby elektrické energie;
 - v *podpora pro energetickou infrastrukturu*: přesahuje-li částka podpory u jednoho investičního projektu [20] milionů EUR na jeden podnik;
 - vi *podpora na zachycování a ukládání uhlíku*: přesahuje-li částka podpory u jednoho investičního projektu [20] milionů EUR;
 - vii *podpora ve formě kapacitních mechanismů*: přesahuje-li částka podpory u jednoho projektu [7,5] milionu EUR na jeden podnik.
- 20) Osvobození od daní či úlevy na environmentálních daních podle oddílu 5.6 nebudou podléhat podmínkám pro samostatně oznámenou podporu. Podpora poskytnutá ve formě fiskální podpory, na kterou se nevztahuje oddíl 5.6 těchto pokynů, však bude předmětem individuálního posouzení, budou-li překročeny prahové hodnoty stanovené v uvedeném bodě. To platí bez ohledu na to, zda jednotliví příjemci využívají současně osvobození od daně nebo úlevy na dani spadající do oddílu 5.6.
- 21) Tyto pokyny stanoví kritéria slučitelnosti pro režimy podpory v oblasti životního prostředí a energetiky a individuální podporu, na které se vztahuje oznamovací povinnost podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy.

²⁷ Pro výpočet kapacitního limitu se u každého projektu musí zohlednit celková kapacita (jednotek), která je způsobilá pro podporu.

3. Společné zásady pro posuzování slučitelnosti

- 22) Komise při posuzování toho, zda lze oznámené opatření podpory považovat za slučitelné s vnitřním trhem, obecně analyzuje, zda návrh opatření podpory zajišťuje, že pozitivní dopad podpory na cíl ve společném zájmu převažuje nad případnými negativními účinky na obchod a hospodářskou soutěž.
- 23) Sdělení o modernizaci státní podpory ze dne 8. května 2012 vyzvalo k určení a vymezení společných zásad pro posuzování slučitelnosti, které v případě veškerých opatření podpory provádí Komise. Komise proto bude považovat opatření státní podpory za slučitelné se Smlouvou pouze tehdy, pokud toto opatření splňuje každé z těchto kritérií:
- a) příspěvek k dosažení jasně vymezeného cíle společného zájmu: opatření státní podpory se zaměřuje na cíl společného zájmu v souladu s čl. 107 odst. 3 Smlouvy;
 - b) potřeba státního zásahu: opatření státní podpory se soustředí na situaci, kdy podpora může vést k podstatnému zlepšení, jehož trh nemůže dosáhnout sám o sobě, např. napravením přesně vymezeného selhání trhu;
 - c) vhodnost opatření podpory: navrhované opatření podpory je vhodným nástrojem politiky, který přispívá k dosažení cíle společného zájmu;
 - d) motivační účinek: podpora mění chování daného podniku či podniků tak, že zahájí další činnost, kterou by bez poskytnutí podpory nevykonávaly nebo by ji vykonávaly omezeným nebo jiným způsobem;
 - e) přiměřenost podpory (podpora omezená na minimum): výše podpory je omezena na minimum, které je nutné k podnícení dalších investic nebo činností v dané oblasti;
 - f) u posouzení na základě čl. 107 odst. 3 písm. c): zabránění vzniku závažných nežádoucích účinků na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy: nepříznivé účinky podpory jsou dostatečně omezeny, aby celková bilance opatření byla kladná;
 - g) transparentnost podpory: členské státy, Komise, hospodářské subjekty a veřejnost musí mít snadný přístup ke všem relevantním aktům a k příslušným informacím o podpoře, jež byla na základě uvedených aktů poskytnuta.
- 24) Na celkovou bilanci určitých kategorií režimů lze dále vztáhnout požadavek týkající se hodnocení *ex post*, jak vyplývá z oddílu 8. Komise v takových případech může omezit délku trvání těchto režimů (běžně na čtyři roky i méně) s možností následně znovu oznámit, že platnost režimů byla prodloužena.
- 25) Pokud navíc opatření státní podpory nebo podmínky, které jsou s ní spojeny (včetně metody jejího financování, je-li nedílnou součástí této podpory), vedou k neoddělitelnému porušení práva EU, nelze uvedenou podporu prohlásit za slučitelnou s vnitřním trhem²⁸. Zejména v oblasti energetiky je nutné, aby

²⁸ Viz např. věc *Německo v. Komise*, C-156/98, Sb. rozh. 2000, s. I-6857, odstavec 78, a věc *Régie Networks v. Rhone Alpes Bourgogne*, C-333/07, Sb. rozh. 2008, s. I-10807, odstavce 94–116. V oblasti energetiky viz také spojené věci *AEM a AEM Torino*, C-128/03 a C-129/03, Sb. rozh. 2005, s. I-2861, odstavce 38 až 51.

každá daň, která má financovat opatření státní podpory, vyhovovala zejména článkům 30 a 110 Smlouvy²⁹.

- 26) Komise při posuzování slučitelnosti jakékoli jednotlivé podpory s vnitřním trhem zohlední veškerá řízení týkající se porušení článků 101 nebo 102 Smlouvy, která se mohou týkat příjemce podpory a která mohou být pro posouzení této podpory³⁰ relevantní.

²⁹ Věc *Essent*, C-206/06, Sb. rozh. 2008, s. I-5497, odstavce 40 až 59. Pro uplatnění článků 30 a 110 Smlouvy na režimy obchodovatelných osvědčení viz rozhodnutí Komise K(2009)7085 ze dne 17.9.2009, státní podpora č. 437/2009 – režim podpory pro kombinovanou výrobu tepla a elektrické energie v Rumunsku, Úř. věst. C 31, 9.2.2010, s. 8, body odůvodnění 63 až 65.

³⁰ Viz věc *Matra v. Komise*, C-225/91, Sb. rozh. 1993, s. I-3203, odstavec 42.

4. Posouzení slučitelnosti podpory podle čl. 107 odst. 3 písm. b) Smlouvy

- 27) Podle čl. 107 odst. 3 písm. b) Smlouvy lze podporu, která má napomoci uskutečnění významného projektu společného evropského zájmu, považovat za slučitelnou se společným trhem.
- 28) Komise zváží, zda je opatření státní podpory spojeno s významným projektem společného evropského zájmu ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. b), jsou-li splněny tyto podmínky:
- a) projekt je jasně vymezený, co se týče jeho provádění a subjektů, které se ho budou účastnit, jeho cílů a účinků, jakož i prostředků k dosažení těchto cílů. Komise se rovněž může rozhodnout, že bude určitou skupinu projektů považovat za jediný projekt;
 - b) projekt je ve společném evropském zájmu: projekt přispívá konkrétním, příkladným a identifikovatelným způsobem k zájmu Unie v oblasti životního prostředí nebo energetiky, například má velký význam pro strategii Evropské unie v oblasti životního prostředí nebo výrazně přispívá k vnitřnímu trhu EU s energií;
 - c) výhody dosažené cílem tohoto projektu nejsou omezeny na členský stát nebo členské státy, které jej provádějí, ale musí se vztahovat na celou Unii. Projekt musí zásadním způsobem přispívat k dosažení cílů Unie. Skutečnost, že projekt uskutečňují podniky z různých členských států, sama o sobě nepostačuje;
 - d) projekt má velký význam s ohledem na svůj rozsah: je rozsáhlý a má významný dopad na cíle, o jejichž dosažení usiluje.
- 29) Aby mohla Komise takovéto projekty řádně posoudit, bude od členských států vyžadovat, aby společný evropský zájem konkrétně prokázaly: např. je nutno prokázat, že projekt umožňuje dosáhnout významného pokroku při dosahování konkrétních cílů EU v oblasti energetiky a životního prostředí.
- 30) Aby mohla Komise daný případ řádně posoudit, bude od členského státu vyžadovat, aby prokázal, že je podpora nezbytná k dosažení vymezeného cíle společného zájmu a že je pobídkou k provedení projektu, s nímž musí být zároveň spjata vysoká míra rizika. To lze prokázat analýzou ziskovosti projektu, výší investice a peněžními toky v čase a studii proveditelnosti, posouzením rizik a stanovisky odborníků. Komise bude na oznámení pohlížet příznivěji, pokud příjemce sám k projektu významně přispěje. Rovněž příznivěji posoudí oznámené projekty, které se týkají podniků z většího počtu členských států.
- 31) Jestliže se podpora považuje za slučitelnou se společným trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. b) Smlouvy, může Komise schválit vyšší intenzitu podpory, než jakou stanoví tyto pokyny.
- 32) Komise bude podporu považovat za přiměřenou, bude-li omezena na nezbytné minimum nutné k uskutečnění projektu. Maximální výše podpory se určí s ohledem na určenou mezeru ve financování (tj. minimální úroveň financování nutnou k tomu, aby byl projekt dostatečně ziskový) ve vztahu ke způsobilým nákladům na projekt.

5. Posouzení slučitelnosti podpory podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy

- 33) Státní podpora v oblasti ochrany životního prostředí a energetiky bude považována za slučitelnou s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud na základě společných zásad pro posuzování stanovených v kapitole 3 zvyšuje přínos k dosažení cílů EU v oblasti životního prostředí a energetiky, aniž by zároveň nepříznivě ovlivnila obchodní podmínky v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem. Budou zohledněna zvláštní znevýhodnění podporovaných oblastí.
- 34) V tomto oddíle Komise vysvětluje, jak bude na základě uvedených zásad posuzovat režimy podpory, a případně stanoví zvláštní podmínky pro jednotlivou podporu (buď poskytovanou na základě režimu, nebo *ad hoc*).
- 35) Oddíl 5.1 vymezuje obecné podmínky slučitelnosti, které se vztahují na všechna opatření podpory, jež spadají do oblasti působnosti těchto pokynů, pokud se ovšem konkrétnější oddíly kapitoly 5 od těchto obecných podmínek slučitelnosti neodchylují. Proto se oddíl 5.1 zvláště vztahuje na následující opatření, která nejsou součástí konkrétnějších oddílů kapitoly 5:
- a) podpora na environmentální studie;
 - b) podpora na sanaci kontaminovaných lokalit;
 - c) podpora podnikům, které se řídí přísnějšími normami, než jsou normy Unie, nebo zvyšují úroveň ochrany životního prostředí v případě neexistence norem Unie;
 - d) podpora na včasné přizpůsobení se budoucím normám Unie;
 - e) podpora v souvislosti se systémy obchodování s povolenkami.
- 36) U opatření podpory, pro která je v této kapitole uveden zvláštní oddíl (5.2 a následující), Komise uplatní obecné podmínky stanovené v oddíle 5.1, pokud podmínky vymezené v relevantním zvláštním oddíle nestanoví jinak.

5.1 Obecná ustanovení o slučitelnosti

5.1.1 Přínos k dosažení společného cíle

5.1.1.1. Obecné podmínky

- 37) Obecným cílem podpory v oblasti životního prostředí je zvýšení úrovně ochrany životního prostředí ve srovnání s úrovní, již by bylo dosaženo, pokud by podpora nebyla poskytnuta. Zejména strategie Evropa 2020 stanoví cíle pro udržitelný růst, aby přispěla k posunu k nízkouhlíkovému hospodářství účinně využívajícímu zdroje. Nízkouhlíkové hospodářství s vysokým podílem alternativní energie z obnovitelných zdrojů vyžaduje transformaci energetického systému, a zejména značné investice do sítí³¹. Prvořadým cílem podpory v odvětví energetiky je zajistit konkurenceschopný, udržitelný a bezpečný energetický systém na řádně fungujícím evropském trhu s energií³².
- 38) Členské státy, které hodlají poskytnout podporu v oblasti životního prostředí nebo energetiky, budou muset přesně vymežit sledovaný cíl a vysvětlit očekávaný

³¹ KOM(2011)112 v konečném znění, „Plán přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství“.

³² KOM(2010)639 v konečném znění, „sdělení Energie 2020“.

přínos opatření k dosažení tohoto cíle³³. U opatření spolufinancovaných z evropských strukturálních a investičních fondů mohou členské státy při vymezování sledovaných cílů v oblasti životního prostředí a energetiky vycházet z argumentace v relevantních operačních programech.

5.1.1.2. Dodatečné podmínky pro podporu, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti

- 39) Aby se prokázal přínos podpory, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti, ke zvýšení úrovně ochrany životního prostředí, mohou členské státy použít, a to pokud možno v kvantifikovatelném vyjádření, řadu ukazatelů, zejména těch, které jsou uvedeny níže:
- a) *technologie snižování emisí*: množství emisí skleníkových plynů nebo znečišťujících látek, které zůstávají trvale nevypuštěny do ovzduší (v důsledku menšího množství fosilních paliv jako vstupního zdroje);
 - b) *stávající normy Unie*: rozsah zvýšení úrovně ochrany životního prostředí nad rámec normy (snížení znečištění, jehož by bez státní podpory nebylo pomocí normy dosaženo);
 - c) *budoucí normy Unie*: zvýšení rychlosti provádění budoucí normy (snížení míry znečištění od ranějšího data).

5.1.2 Potřeba státního zásahu

5.1.2.1. Obecné podmínky

- 40) Třebaže se obecně uznává, že konkurenceschopné trhy zpravidla účinně dosahují výsledků z hlediska cen, výstupu a využívání zdrojů, dojde-li k selhání trhu³⁴, může účinnost fungování trhů zvýšit státní zásah. Opatření státní podpory skutečně mohou za určitých podmínek selhání trhu napravit, a tím přispět k dosažení společného cíle, neboť trh sám o sobě není schopen zajistit účinný výsledek. Aby bylo možno posoudit, zda je státní podpora pro dosažení cíle společného zájmu účinným prostředkem, je nejprve nutné stanovit a definovat problém, který je třeba řešit. Státní podpora by se měla soustředit na situace, kdy může vést k podstatnému zlepšení, jehož trh sám o sobě dosáhnout nemůže.
- 41) Aby bylo možno stanovit pokyny, které zaručí, že opatření podpory tohoto cíle dosáhnou, měly by členské státy identifikovat selhání trhu, která brání zvyšování úrovně ochrany životního prostředí nebo řádnému fungování bezpečného, cenově dostupného a udržitelného vnitřního trhu s energií. Selhání trhu, která se týkají cílů v oblasti životního prostředí a energetiky, se mohou různit nebo mohou být podobná, mohou však zabránit optimálnímu výsledku nebo naopak vyvolat výsledek neúčinný, a to z těchto důvodů:
- a) **Záporné vnější faktory**: jsou nejběžnější u opatření podpory v oblasti životního prostředí a vznikají v případě, kdy nejsou stanoveny odpovídající náklady na odstranění znečištění, tzn., že dotčená firma nenese plné náklady na odstranění znečištění. V takovém případě se může stát, že podniky, které jednají ve vlastním zájmu, nejsou při rozhodování o

³³ Environmentální studie mohou přispět k dosažení společného cíle, pokud přímo souvisejí s investicemi způsobilými podle těchto pokynů, a to i v případě, že na základě zjištění přípravné studie není šetřena investice nakonec provedena.

³⁴ Pojem „selhání trhu“ označuje situace, kdy trhy bez vnějšího vlivu pravděpodobně nebudou schopny dosáhnout účinných výsledků.

konkrétní výrobní technologii nebo o objemu výroby dostatečně motivovány k tomu, aby zohledňovaly záporné vnější faktory, které vznikají při výrobě. Jinými slovy výrobní náklady, které nese podnik, jsou nižší než náklady, které nese společnost. Podniky tak zpravidla nejsou dostatečně motivovány k tomu, aby snižovaly míru znečišťování nebo přijímaly individuální opatření na ochranu životního prostředí.

- b) **Kladné vnější faktory:** skutečnost, že část výhod z investice poplyne jiným účastníkům trhu než investorovi, vede podniky k tomu, aby investovaly méně. Kladné vnější faktory se mohou vyskytnout např. u investic do ekologických inovací³⁵, nových a inovativních obnovitelných technologií a inovativních opatření reagujících na poptávku nebo v případě energetických infrastruktur či kapacitních mechanismů, které jsou prospěšné mnoha členským státům (nebo většímu počtu spotřebitelů).
 - c) **Asymetrické informace:** zpravidla vznikají na trzích, kde existují nesrovnalosti mezi informacemi, jež jsou k dispozici na jedné straně trhu (řekněme na straně nabídky), a informacemi dostupnými na straně druhé (na straně poptávky). Taková situace může nastat například tehdy, pokud externí finanční investoři postrádají informace o pravděpodobné návratnosti a rizicích projektu. Může k ní také dojít u přeshraniční infrastruktury, kdy jedna spolupracující strana je oproti straně druhé informačně znevýhodněna. I když riziko či nejistota samy o sobě nejsou příčinou selhání trhu, problém asymetrických informací ovlivňuje úroveň tohoto rizika či nejistoty. Úroveň rizika i nejistoty bývá zpravidla vyšší u environmentálních investic, které mají obvykle delší dobu amortizace. Taková situace by mohla posílit zaměření na krátkodobý horizont, které by mohly ztížit finanční podmínky těchto investic, zejména v případě malých a středních podniků.
 - d) **Selhání koordinace:** může bránit rozvoji projektu nebo jeho efektivní koncepci kvůli odlišným zájmům a pobídkám různých investorů (rozdílné motivace), nákladům na najímání dodavatelů, nejistoty ohledně výsledků spolupráce a síťovým účinkům (např. nepřerušovaná dodávka elektrické energie). Může k nim dojít například ve vztahu mezi majitelem budovy a nájemcem při uplatňování energeticky účinných řešení. Problémy s koordinací mohou být ještě prohloubeny informačními problémy, zejména těmi, které se týkají asymetrických informací. Problémy s koordinací mohou také vycházet z nutnosti dosáhnout určitého kritického množství dříve, než je komerčně výhodné zahájit projekt. Tento aspekt může být obzvláště důležitý u projektů (přeshraniční) infrastruktury.
- 42) Pouhý fakt, že v určitém kontextu došlo k selhání trhu, nestačí k odůvodnění státního zásahu. Zejména se může stát, že již byly zavedeny jiné politiky a opatření, které mají právě některá ze zjištěných selhání trhu řešit. Mezi příklady takových politik či opatření patří odvětvová regulace, povinné normy pro znečištění, cenové mechanismy, např. systém EU pro obchodování s emisemi (ETS) a uhlíkové daně. Dodatečná opatření zahrnující státní podporu se mohou zaměřit pouze na zbytková selhání trhu, tedy ta, která jiné politiky a opatření

³⁵ Typickými příklady kladných vnějších faktorů jsou akce, které mají dále zlepšit ochranu přírody nebo biologickou rozmanitost a poskytovat ekosystémové služby nebo vnější faktory, které jsou výsledkem obecného vzdělávání.

neřeší. Rovněž je důležité ukázat, jak státní podpora posiluje jiné zavedené politiky a opatření, jejichž cílem je napravit totéž selhání trhu. Nutnost poskytnout státní podporu není tak naléhavá, pokud je podpora v rozporu s jinými politikami, které se zaměřují na totéž selhání trhu.

- 43) Komise zváží, zda je podpora potřebná, pokud členský stát prokáže, že nebylo vyřešeno (zbytkové) selhání trhu, na které se daná podpora účinně zaměřuje.

5.1.2.2. Dodatečné podmínky pro podporu, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti

- 44) I když selhání trhu mohou obecně existovat a opatření mohou být v zásadě dobře navržena tak, aby se soustředila na účinný tržní výsledek, ne všechny dotčené podniky mohou být těmto selháním trhu vystaveny ve stejném rozsahu. Proto Komise u podpory, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti, posoudí konkrétní potřebu podpory v daném případě. Je na členském státě, aby prokázal, že selhání trhu zůstává u konkrétní činnosti, na kterou se podpora poskytuje, nevyřešeno a zda se podpora na dané selhání trhu účinně zaměřuje.
- 45) V závislosti na konkrétně řešeném selhání trhu Komise zohlední:
- a) zda dané selhání trhu již dostatečným způsobem neřeší jiná opatření politiky, zejména environmentální či jiné normy EU, systém EU pro obchodování s emisemi či environmentální daně;
 - b) zda je zásah státu nutný s ohledem na náklady, které vzniknou příjemci podpory při provádění vnitrostátních norem, nebude-li podpora poskytnuta, ve srovnání s náklady (nebo jejich absencí) na provádění uvedených norem, které vzniknou hlavním konkurentům příjemce podpory;
 - c) v případě selhání koordinace Komise zohlední počet podniků, jejichž spolupráce je potřebná, odlišné zájmy spolupracujících stran a praktické problémy při koordinování spolupráce (jazykové otázky, citlivost informací, neharmonizované normy).

5.1.3 Vhodnost podpory

- 46) Navržené opatření podpory musí být vhodným nástrojem k dosažení příslušného cíle politiky. Opatření podpory nebude považováno za slučitelné s vnitřním trhem, pokud existují jiné, méně rušivé nástroje politiky nebo jiné, méně rušivé druhy nástrojů podpory, díky nimž je možno dosáhnout stejného pozitivního přínosu k dosažení společného cíle.

5.1.3.1 Vhodnost v rámci alternativních nástrojů politiky

- 47) Státní podpora není jediným nástrojem politiky, který mají členské státy k dispozici, aby dosáhly vyšších úrovní ochrany životního prostředí nebo vytvořily řádně fungující bezpečný, cenově dostupný a udržitelný evropský trh s energií. Je třeba mít na paměti, že k dosažení těchto cílů mohou existovat i jiné, vhodnější nástroje. Nejdůležitějšími nástroji pro dosažení cílů v oblasti životního prostředí a energetiky jsou regulace a tržní nástroje. Důležitou úlohu při dosažení vyšší úrovně ochrany životního prostředí mohou sehrát také tzv. měkké, tj. právně nevynutitelné nástroje, například dobrovolné ekoznačky a šíření technologií šetrných k životnímu prostředí.
- 48) Různá opatření k nápravě téhož selhání trhu se mohou navzájem neutralizovat. To může nastat zejména v případě, kdy byl zaveden účinný tržní mechanismus, který

má konkrétně řešit problém vnějších faktorů. Existuje riziko, že dodatečné podpurné opatření, které má řešit stejné selhání trhu, účinnost tržního mechanismu sníží.

- 49) Různá opatření k nápravě různých selhání trhu se rovněž mohou navzájem neutralizovat. Opatření, které se soustředí na problém týkající se přiměřenosti výroby, může podpořit využití fosilních paliv, přičemž toto využití musí být ve vyváženém poměru k environmentálnímu cíli, jenž spočívá v postupném odstranění dotací poškozujících životní prostředí. Obdobně může opatření ke snížení emisí skleníkových plynů zvýšit nabídku alternativní energie, což by mohlo nepříznivě ovlivnit otázky spojené s přiměřeností výroby.
- 50) Právní předpisy v oblasti životního prostředí zajišťují, že je dodržována zásada „znečišťovatel platí“, což v zásadě zaručuje, že bude napraveno selhání trhu související se zápornými vnějšími faktory. Proto státní podpora není vhodným nástrojem a nelze ji poskytnout, pokud by příjemce podpory mohl podle stávajících právních předpisů EU či vnitrostátních právních předpisů nést odpovědnost za znečištění³⁶.

5.1.3.2. *Vhodnost v rámci jiných nástrojů podpory*

- 51) Podporu v oblasti životního prostředí a energetiky lze poskytovat v různých formách. Členské státy by však měly zajistit, aby podpora byla poskytována v takové formě, která pravděpodobně nejméně naruší obchod a hospodářskou soutěž. V tomto ohledu se od členského státu vyžaduje, aby prokázal, proč nejsou vhodné jiné, pravděpodobně méně narušující formy podpory, jako jsou např. vratné zálohy ve srovnání s přímými granty nebo jednorázové daňové úlevy ve srovnání se snížením daní nebo formy podpory, jež vycházejí z dluhových nebo kapitálových nástrojů (např. úvěry s nízkou úrokovou sazbou, slevy na úrocích, státní záruky nebo jiná forma poskytnutí kapitálu za výhodných podmínek).
- 52) Výběr nástroje podpory by měl mít souvislost se selháním trhu, které má opatření podpory vyřešit. Zejména pokud jsou skutečné příjmy nejisté, např. u opatření pro úsporu energie, může být vhodným nástrojem vratná záloha.
- 53) V případě provozní podpory musí členské státy prokázat, že podpora je vhodná k dosažení cílů režimu ve vztahu k problémům, které má řešit. Aby členský stát prokázal, že je daná podpora vhodná, může vypočítat výši podpory *ex ante* jako pevně stanovenou částku, která pokrývá očekávané dodatečné náklady po stanovenou dobu, aby dané podniky motivovala k postupnému účinnějšímu snižování nákladů a rozvoji jejich podnikatelské činnosti³⁷.
- 54) Pro účely prokázání vhodnosti režimů mohou členské státy rovněž použít výsledky minulých hodnocení popsanych v oddíle 7.

5.1.4 **Motivační účinek**

³⁶ Komise zejména vezme v úvahu, že podporu pro kontaminované lokality lze udělit pouze v případě, že znečišťovatel – tj. osoba odpovědná podle použitelných právních předpisů v každém členském státě, aniž je dotčena směrnice o odpovědnosti za životní prostředí (směrnice 2004/35/ES) a jiná příslušná pravidla EU v této oblasti – nebyl zjištěn nebo nemůže nést právní odpovědnost za financování nápravy v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“.

³⁷ Pokud však vývoj budoucích nákladů a příjmů doprovází vysoký stupeň nejistoty a dochází k silné asymetrii informací, může veřejný orgán rovněž přijmout modely vyrovnání, které nejsou výhradně typu *ex ante*, nýbrž kombinací typů *ex ante* a *ex post* (např. prostřednictvím vyváženého sdílení neočekávaných zisků).

5.1.4.1. Obecné podmínky

- 55) Podporu v oblasti životního prostředí a energetiky lze považovat za slučitelnou s vnitřním trhem pouze tehdy, jestliže má motivační účinek. K motivačnímu účinku dochází, pokud podpora přiměje příjemce, aby změnil své chování, a zvýšil tak úroveň ochrany životního prostředí nebo posílil fungování bezpečného, cenově dostupného a udržitelného evropského trhu s energií, což by bez podpory neprovedl. Podpora nesmí subvencovat náklady na činnost, které by podniku vznikly v každém případě, a nesmí vynahrazovat běžná podnikatelská rizika hospodářské činnosti.
- 56) Komise má za to, že podpora poskytnutá na přizpůsobení se budoucím normám Unie v zásadě má motivační účinek. Nemá jej však v případě, kdy investice umožní podnik uvést do souladu s normami Unie, které již byly přijaty, ale dosud nejsou platné.
- 57) Odchylně od bodu 56) bude za podporu s motivačním účinkem považována podpora udělená na přizpůsobení se normám Unie, které již byly přijaty, ale dosud nejsou platné, pokud je investice dokončena alespoň jeden rok předtím, než dané normy Unie vstoupí v platnost.
- 58) Odchylně od bodu 56) může být jako podpora s motivačním účinkem chápána i podpora poskytnutá na:
- a) pořízení nového dopravního prostředku pro silniční a železniční dopravu, dopravu po vnitrozemských vodních cestách a dopravu námořní, který je v souladu s přijatými normami Unie, za předpokladu, že k pořízení dojde předtím, než tyto normy vstoupí v platnost, a že jakmile se tyto normy stanou závaznými, na již pořízené dopravní prostředky se nevztahují;
 - b) modernizace stávajících dopravních prostředků pro silniční a železniční dopravu, dopravu po vnitrozemských vodních cestách a dopravu námořní za předpokladu, že normy Unie nebyly k datu, kdy byly tyto prostředky uvedeny do provozu, dosud platné a že jakmile se tyto normy stanou závaznými, na tyto dopravní prostředky se již nevztahují.
- 59) Aby členské státy nebyly odrazeny od stanovení závazných vnitrostátních norem, které jsou přísnější než odpovídající normy Unie, Komise se v zásadě domnívá, že podpora investic, které příjemci umožňují, aby v rámci svých činností plnili přísnější požadavky, než jaké vyžadují platné normy Unie, má pozitivní přínos k dosažení cílů v oblasti životního prostředí a energetiky. Tento pozitivní přínos existuje bez ohledu na existenci závazných vnitrostátních norem, které jsou přísnější než normy Unie. Patří sem například opatření, která zlepšují kvalitu vody a ovzduší nad rámec povinných norem Unie.
- 60) Komise má za to, že podpora nemá pro příjemce motivační účinek ve všech případech, kdy byla práce na projektu zahájena před tím, než příjemce předložil vnitrostátním orgánům žádost o podporu. V takovém případě, kdy příjemce zahájí provádění projektu dříve, než požádá o podporu, nebude podpora poskytnutá na tento projekt považována za slučitelnou s vnitřním trhem.
- 61) Členský stát musí použít formulář žádosti o podporu, který obsahuje alespoň jméno/název a velikost žadatele, popis projektu včetně jeho umístění a data zahájení a ukončení, částku podpory potřebnou k provedení projektu a způsobilé náklady. Příjemci musí v žádosti vysvětlit, co by se stalo, pokud by podpora nebyla poskytnuta. Na tento náhradní projekt se pohlíží jako na hypotetický srovnávací scénář. Toto hypotetické srovnání může také obsahovat situaci, kdy

nedojde k žádné dodatečné investici (např. přidání filtru do zařízení, aniž by to příjemci ukládala jakákoli norma Unie). Velké podniky musí navíc předložit podklady, z nichž hypotetické srovnání popsané v žádosti vychází. Na malé a střední podniky se tato dodatečná povinnost nevztahuje.

- 62) Po obdržení formuláře žádosti musí orgán poskytující podporu provést kontrolu věrohodnosti uvedeného hypotetického srovnání a potvrdit, že podpora má požadovaný motivační účinek. Hypotetické srovnání je věrohodné, jestliže je autentické a týká se faktorů rozhodovacího procesu převládajících v okamžiku, kdy příjemce přijímá rozhodnutí o investici. Podmínky v bodech 61) a 62) však nejsou nezbytné, je-li podpora udělena na základě nabídkového řízení.

5.1.4.2. Dodatečné podmínky pro podporu, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti

- 63) U opatření, která podléhají individuální oznamovací povinnosti, musí členský stát Komisi v plném rozsahu prokázat motivační účinek podpory. Je třeba, aby poskytl jasné důkazy o tom, že podpora skutečně ovlivňuje rozhodnutí o investici, a mění tím chování příjemce tak, aby zvýšil úroveň ochrany životního prostředí či zlepšil fungování evropského trhu s energií. Aby bylo možno provést komplexní posouzení, členský stát musí poskytnout nejen informace týkající se podporovaného projektu, ale také komplexní popis hypotetického srovnávacího scénáře, podle něž by podporu příjemci neposkytl žádný členský stát. Toto prokázání však není nutné, je-li podpora udělena na základě nabídkového řízení.
- 64) Výhody plynoucí z nových investic nebo výrobních metod nemají obvykle pouze přímé environmentální účinky nebo účinky na trh s energií. Takovéto výhody mohou být zejména výrobní³⁸ a rizika se týkají především nejistoty, zda bude investice tak účinná, jak se očekává.
- 65) Motivační účinek se v zásadě zjišťuje pomocí srovnávací analýzy, a to porovnáním úrovně zamýšlené činnosti s podporou a bez podpory. To v podstatě znamená, že jde o kontrolu ziskovosti projektu bez podpory, aby se zjistilo, zda skutečně nedosahuje úrovně zisku, jíž by společnost dosáhla provedením náhradního projektu.
- 66) V této souvislosti lze úroveň ziskovosti posoudit odkazem na metodiky, které se v daném konkrétním výrobním odvětví běžně používají a které mohou zahrnovat způsoby hodnocení čisté současné hodnoty projektu (NPV)³⁹, míry vnitřní návratnosti (IRR)⁴⁰ nebo průměrnou návratnost použitého kapitálu (ROCE). Ziskovost projektu musí být srovnávána s běžnou mírou návratnosti, kterou podnik uplatňuje na další investiční projekty podobného druhu. Nejsou-li tyto

³⁸ Výrobními výhodami, které nepříznivě ovlivňují motivační účinek, je nárůst kapacity, produktivity, účinnosti nebo množství. Jiné výhody mohou souviset s image výrobku či označením výrobních metod, což může nepříznivě ovlivnit motivační účinek zejména na trzích, na nichž je vyvíjen konkurenční tlak na zachování vysoké úrovně ochrany životního prostředí.

³⁹ Čistá současná hodnota projektu (NPV) představuje rozdíl mezi pozitivními a negativními peněžními toky během celé doby trvání investice, diskontovanými na jejich současnou hodnotu (typicky za použití kapitálových nákladů), tj. na běžnou míru návratnosti uplatňovanou daným podnikem v jiných investičních projektech podobného druhu; není-li tato referenční úroveň k dispozici, lze pro tento účel použít kapitálové náklady společnosti jako celku nebo míry návratnosti, které lze v daném odvětví běžně vysledovat.

⁴⁰ Míra vnitřní návratnosti nevychází z účetního zisku v daném roce, ale zohledňuje budoucí peněžní toky, jejichž příjem investor očekává po celou dobu trvání investice. Je definována jako diskontní sazba, při jejímž uplatnění se NPV peněžních toků rovná nule.

údaje k dispozici, musí být ziskovost projektu porovnána s kapitálovými náklady společnosti jako celku nebo s mírou návratnosti, kterou lze v daném odvětví běžně vysledovat.

- 67) Pokud není známo žádné hypotetické srovnání, lze motivační účinek předpokládat, jestliže existuje mezera ve financování, tj. když investiční náklady převyšují čistou současnou hodnotu očekávaných provozních zisků investice na základě předem vypracovaného obchodního plánu.
- 68) Členské státy se zejména vybízejí, aby vycházely z aktuálních, relevantních a věrohodných důkazů, mezi něž patří např. úřední dokumenty správní rady, zprávy úvěrového výboru, posouzení rizik, finanční zprávy, interní obchodní plány, odborné posudky a jiné studie související s posuzovaným investičním projektem. Při ověřování motivačního účinku by mohly být přínosné i dokumenty obsahující informace o prognózách poptávky, prognózách nákladů, finančních prognózách, dokumenty, které jsou předkládány investičnímu výboru a které rozvíjejí různé investiční scénáře, nebo dokumenty poskytnuté finančním ústavům.
- 69) Aby se zaručilo, že je motivační účinek stanoven objektivně, může Komise v posouzení motivačního účinku porovnat údaje týkající se dané společnosti s údaji týkajícími se odvětví, v němž společnost působí (referenční srovnání). Členský stát by měl pokud možno zejména předložit odvětvové údaje, které prokazují, že hypotetický srovnávací scénář dané společnosti, požadovaná úroveň ziskovosti a očekávané peněžní toky jsou přiměřené.
- 70) Komise může zjistit motivační účinek v případech, kdy může mít určitý podnik motivaci k provedení projektu s podporou, i když podporovaný projekt nedosahuje běžně požadované úrovně ziskovosti. To lze zdůvodnit např. ohledem na obecnější přínosy, které se v ziskovosti samotného projektu neodrážejí. Za takových okolností nabývají důkazy předložené na podporu existence motivačního účinku zvláštního významu.
- 71) Pokud se podnik přizpůsobuje vnitrostátní normě, která je přísnější než norma Unie nebo je přijata v okamžiku, kdy normy Unie neexistují, Komise ověří, zda by byl příjemce podpory významně zasažen zvýšenými náklady a zda by nebyl schopen nést náklady spojené s okamžitým provedením vnitrostátních norem.
- 72) U investic, díky nimž podnik překročí minimální úroveň požadované normami Unie, Komise přesto nemusí zjistit motivační účinek, a to zejména v případě, že tyto investice odpovídají minimálním technickým normám dostupným na trhu.
- 73) Pokud podpora nemění chování příjemce tím, že ho podněcuje k dodatečným činnostem, nemá motivační účinek, jelikož neprosazuje chování šetrné k životnímu prostředí v EU ani neposiluje fungování evropského trhu s energií. Podpora proto nebude schválena v případech, kde se má za to, že by tytéž činnosti byly prováděny i bez ní.

5.1.5 Přiměřenost podpory

5.1.5.1. Obecné podmínky

- 74) Podpora v oblasti životního prostředí a energetiky musí být vždy přiměřená. Podpora se považuje za přiměřenou, pokud je částka podpory na jednoho příjemce omezena na minimum, které je k dosažení sledovaného cíle v oblasti ochrany životního prostředí nebo energetiky nezbytné.
- 75) Obecně se podpora považuje za omezenou na nezbytné minimum, jestliže odpovídá (čistým) dodatečným nákladům nutným k dosažení cíle ve srovnání s

hypotetickým scénářem bez podpory. Čisté dodatečné náklady srovnávají rozdíl v hospodářských přínosech a nákladech (včetně investičních a provozních) podporovaného projektu s přínosy a náklady alternativního investičního projektu, který by společnost provedla, pokud by podpora nebyla poskytnuta (hypotetický srovnávací scénář).

- 76) Může být ovšem obtížné plně zohlednit všechny hospodářské přínosy, které společnosti přinese další investice⁴¹. Proto lze u opatření, která nejsou předmětem individuálního posouzení, použít zjednodušenou metodu, která se zaměří na výpočet dodatečných investičních nákladů (nezohlední tedy provozní přínosy a náklady). Opatření, která nejsou předmětem individuálního posouzení, jsou považována za přiměřená, pokud částka podpory nepřesahuje daný procentní podíl níže definovaných způsobilých nákladů. Tato maximální intenzita podpory rovněž slouží jako strop podpory poskytované na opatření, která podléhají oznamovací povinnosti.

Způsobilé náklady

- 77) Způsobilé náklady jsou dodatečné investiční náklady do hmotného nebo nehmotného majetku. Vypočítají se jako investiční náklady přímo související s příslušným cílem společného zájmu a případně budou stanoveny s odkazem na hypotetický srovnávací scénář. Náklady, které s dosažením cíle v oblasti životního prostředí nebo energetiky přímo nesouvisejí, způsobilé nejsou.

- 78) Způsobilé náklady se určí takto:

- a) pokud lze v celkových investičních nákladech určit náklady na dosažení cíle společného zájmu jako samostatnou investici (např. protože lze snadno určit zelený prvek jako „doplňkový prvek“ již existujícího zařízení), představují náklad na samostatnou investici způsobilé náklady;
- b) ve všech ostatních případech představují způsobilé náklady dodatečné investiční náklady stanovené tak, že je podporovaná investice porovnána s hypotetickým srovnávacím scénářem bez státní podpory. Správné hypotetické srovnání představuje náklady na technicky srovnatelnou investici⁴², která by byla věrohodně provedena bez podpory⁴³ a jejímž prostřednictvím není dosaženo cíle společného zájmu nebo je tohoto cíle dosaženo v omezené míře.

- 79) V příloze 2 jsou uvedeny příklady relevantních hypotetických srovnávacích scénářů nebo výpočtů způsobilých nákladů, které odrážejí hypotetické srovnání, které by v obdobných případech mělo být použito.

- 80) U některých opatření, která podporují zejména integrované projekty (např. integrovaná opatření energetické účinnosti), může být obtížné hypotetické srovnání provést. U takových projektů je Komise ochotna zohlednit pro určení dodatečných nákladů náhradní hodnotu (např. přístup na základě mezery ve financování). Jako náhradní hodnotu lze mezeru ve financování použít v případě

⁴¹ V této souvislosti je například obtížné změřit určité druhy přínosů, např. tzv. „zelenou image“ podpořenou investicemi do životního prostředí.

⁴² Technicky srovnatelné investice jsou investice se stejnou výrobní kapacitou a všemi dalšími technickými vlastnostmi (kromě vlastností, které jsou přímo spojeny s mimořádnými investicemi do dosažení daného cíle).

⁴³ Tyto referenční investice musí být z podnikatelského hlediska věrohodnou alternativou k posuzované investici.

investičního projektu, který se týká pouze výstavby nové infrastruktury v rámci projektu dálkového vytápění či chlazení.

Maximální intenzita podpory

- 81) Aby Komise zaručila předvídatelnost a rovné podmínky, uplatňuje na podporu maximální intenzitu podpory stanovenou v příloze 2. Ta na jedné straně odráží potřebu státního zásahu (danou významem selhání trhu), na druhé straně očekávanou úroveň narušení hospodářské soutěže a obchodu.
- 82) Vyšší intenzitu podpory lze povolit u určitých typů podpory nebo v případě, že investice probíhá v podporovaném regionu, intenzita podpory však nikdy nesmí přesáhnout 100 % způsobilých nákladů.
- a) Intenzitu podpory lze zvýšit o [15] procentních bodů v případě investic v oblasti energetiky a životního prostředí, k nimž dochází v podporovaných oblastech a které splňují podmínky čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy, a o 5 procentních bodů v případě investic v oblasti energetiky a životního prostředí, k nimž dochází v podporovaných oblastech a které splňují podmínky čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy. Vzhledem k různým znevýhodněním, jimž tyto regiony čelí a která mohou investicím v oblasti životního prostředí a energetiky rovněž bránit, považuje Komise tato zvýšení za odůvodněná.
 - b) Intenzitu podpory lze zvýšit o 10 % u středních a o 20 % u malých podniků. Vyšší intenzitu podpory lze rovněž zaručit malým a středním podnikům, jimž mohou na jedné straně vzniknout v porovnání s rozsahem jejich činnosti poměrně vyšší náklady na dosažení cílů v oblasti životního prostředí a energetiky a na druhé straně mohou čelit nedostatům kapitálového trhu, které je nutí, aby tyto náklady nesly, neboť riziko vážných narušení hospodářské soutěže a obchodu se v případě, že příjemcem bude malý nebo střední podnik, sníží.
 - c) Vyšší intenzitu podpory lze za určitých podmínek zdůvodnit v případě ekologické inovace, která dokáže napravit dvojí selhání trhu, související jednak s vyšším rizikem inovací, jednak s environmentálním aspektem projektu. To platí zejména v případě opatření pro účinné využívání zdrojů. Intenzitu podpory lze zvýšit o 10 procentních bodů za předpokladu, že jsou splněny tyto podmínky:
 - i) majetek nebo projekt v oblasti ekologických inovací musí být v porovnání se současným stavem techniky daného odvětví v EU nové nebo významně zdokonalené⁴⁴;
 - ii) očekávaný přínos pro životní prostředí musí být podstatně vyšší než zlepšení vyplývající z obecného vývoje současného stavu techniky v případě srovnatelných činností⁴⁵;

⁴⁴ Novost může členský stát prokázat například na základě přesného popisu inovace nebo tržních podmínek pro její zavedení nebo šíření, a to srovnáním se současnými postupy nebo organizačními technikami obecně používanými jinými podniky ve stejném odvětví.

⁴⁵ Pokud mohou být ke srovnání činností v oblasti ekologických inovací se standardními, neinovativními činnostmi použity kvantitativní parametry, „podstatně vyšší“ znamená, že mírné zlepšení očekávané od činností v oblasti ekologických inovací z hlediska snížení environmentálního rizika nebo znečištění nebo vyšší účinnosti energie či zdrojů dosáhne nejméně dvojnásobku mírného zlepšení očekávaného při obvyklém vývoji srovnatelných neinovativních činností. Pokud navrhovaný přístup není pro daný případ vhodný nebo pokud není kvantitativní srovnání možné, měl by spis žádosti o státní podporu

- iii inovativní charakter tohoto majetku nebo těchto projektů zahrnuje jasný stupeň rizika z technologického, tržního nebo finančního hlediska, který je vyšší než riziko běžně spojované se srovnatelným neinovativním majetkem nebo s neinovativními projekty⁴⁶.
- 83) Komise bude tudíž považovat podporu za slučitelnou, pokud jsou správně vypočteny způsobilé náklady a je dodržena maximální intenzity podpory stanovená v příloze 2.
- 84) Je-li podpora příjemci poskytnuta v rámci skutečně konkurenčního nabídkového řízení na základě jasných, transparentních a nediskriminačních kritérií, může dosáhnout výše 100 % způsobilých nákladů⁴⁷. Toto nabídkové řízení musí být nediskriminační a musí zajistit účast dostatečného počtu podniků. Rozpočet spojený s nabídkovým řízením navíc musí být ve své výši závazně omezen v tom smyslu, že podporu nemohou obdržet všichni žadatelé. V neposlední řadě musí být podpora udělována na základě původní nabídky předložené uchazečem, čímž se vylučují následná vyjednávání.
- 85) Zvláštní formou podpory mohou být systémy obchodování s povolenkami, které mohou zahrnovat státní podporu. Například tehdy, poskytují-li členské státy povolení a povolenky za cenu nižší, než je jejich tržní hodnota. Pokud je celkový počet povolení, který členský stát udělí, nižší než celková výše předpokládaných potřeb podniků, bude celkový účinek na úroveň ochrany životního prostředí pozitivní. Na individuální úrovni jednotlivých podniků platí, že pokud povolenky udělené podniku nepokrývají celkovou výši jeho předpokládaných potřeb, tento podnik musí buď snížit míru znečištění, čímž přispěje ke zlepšení úrovně ochrany životního prostředí, nebo na trhu dokoupit další povolenky, čímž poskytne náhradu za znečištění, které způsobil. Aby se omezilo narušení hospodářské soutěže, nelze odůvodnit nadměrné přidělování povolenek a je třeba přijmout předpisy k zamezení vzniku neodůvodněných překážek bránících vstupu na trh.

5.1.5.2. Kumulace podpory

- 86) Podporu lze poskytnout souběžně na základě několika režimů podpory nebo ji kumulovat s podporou *ad hoc* za předpokladu, že celková částka státní podpory na činnost nebo projekt nepřesáhne mezní hodnoty stanovené v rámci stropů podpory vymezených v těchto pokynech. Financování ze strany Unie, které je centrálně řízeno Komisí a není přímo či nepřímo pod kontrolou členského státu⁴⁸, nepředstavuje státní podporu. Pokud je toto financování ze strany Unie spojeno se státní podporou, zohlední se při určování toho, zda jsou dodrženy prahové hodnoty oznamovací povinnosti a maximální intenzita podpory, pouze státní podpora, ovšem za předpokladu, že celková částka veřejného financování

obsahovat podrobný popis metody použité pro hodnocení tohoto kritéria a zajistit standard srovnatelný se standardem navrhované metody.

⁴⁶ Toto riziko může členský stát prokázat například tím, že přesvědčivě doloží: náklady ve srovnání s obratem podniku, čas nutný na přípravu, očekávaný přínos ekologických inovací ve srovnání s náklady, pravděpodobnost neúspěchu.

⁴⁷ Za těchto okolností lze totiž předpokládat, že příslušné nabídky zohledňují veškeré možné výhody takové další investice.

⁴⁸ Například podpora poskytnutá na základě rozhodnutí Komise 2010/670/EU (financování z rezervy vyhrazené pro nové účastníky, NER300) a nařízení (EU) č. 1233/2010, kterým se mění nařízení (ES) č. 663/2009 (financování z Evropského programu oživení energetiky, EEPR), Horizontu 2020 nebo Programu pro konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků, COSME.

poskytnutá na tytéž způsobilé náklady nepřesáhne maximální míru financování stanovenou v použitelných evropských přípisech.

- 87) Podpora se ve vztahu k týmž způsobilým nákladům nekumuluje s podporou *de minimis*, pokud by intenzita podpory vzniklá v důsledku této kumulace převýšila intenzitu podpory vyplývající z těchto pokynů.

5.1.5.3. Dodatečné podmínky pro investiční a provozní podporu, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti

- 88) U individuální podpory nestačí k tomu, aby byla zajištěna přiměřenost, dodržet maximální intenzitu podpory stanovenou v tomto oddíle a v příloze 2. Uvedená maximální intenzita podpory se používá jako strop pro individuální podporu⁴⁹.
- 89) Obecně platí, že podpora, která podléhá individuální oznamovací povinnosti, je považována za omezenou na minimum, jestliže výše podpory odpovídá čistým dodatečným nákladům na podporovanou investici ve srovnání s hypotetickým srovnávacím scénářem bez podpory. Musí být zohledněny všechny relevantní náklady a přínosy za celou dobu trvání projektu.
- 90) Pokud pro hypotetické srovnání nelze určit žádný konkrétní alternativní projekt, Komise ověří, zda částka podpory převyšuje minimum nezbytné k tomu, aby byl podporovaný projekt dostatečně ziskový, např. zda zvyšuje míru vnitřní návratnosti (IRR) nad běžnou míru návratnosti uplatňovanou dotčeným podnikem v jiných investičních projektech podobného druhu. Není-li tato referenční úroveň k dispozici, lze pro tento účel použít kapitálové náklady společnosti jako celku nebo míru návratnosti, kterou lze běžně vysledovat v daném odvětví.
- 91) Členský stát by měl poskytnout důkazy o tom, že je částka podpory omezena na minimum. K posouzení přiměřenosti podpory lze využít i výpočty používané pro analýzu motivačního účinku. Členský stát musí prokázat přiměřenost podpory na základě dokumentů, např. těch, jež jsou uvedeny v bodě 68).
- 92) V případě provozní podpory udělené na základě nabídkového řízení se předpokládá, že je individuální podpora přiměřená, jsou-li splněny obecné podmínky.

5.1.6 Zabránění vzniku nežádoucích negativních účinků na hospodářskou soutěž a obchod

- 93) Aby bylo možno považovat podporu za slučitelnou s vnitřním trhem, musí být omezeny negativní účinky opatření podpory spočívající v narušení hospodářské soutěže a dopadu na obchod mezi členskými státy, které musí být vyváženy pozitivními účinky přispívajícími k dosažení cíle společného zájmu.
- 94) Komise vymezuje dvě hlavní možná narušení, která podpora způsobuje, konkrétně jde o narušení výrobního trhu a účinky na základě umístění činnosti. Oba druhy narušení mohou být příčinou neefektivního přidělování prostředků (což zhoršuje hospodářské výsledky vnitřního trhu) a obav v oblasti rozdělování (ovlivňují rozdělení hospodářské činnosti mezi regiony).
- 95) Podpora v oblasti životního prostředí má vzhledem ke své povaze sklon upřednostňovat výrobky a technologie šetrné k životnímu prostředí na úkor jiných, více znečišťujících výrobků. Tento účinek podpory v zásadě nebude vnímán jako nežádoucí narušení hospodářské soutěže, jelikož je svoji podstatou

⁴⁹ Je-li poskytnuta podpora *ad hoc*, strop se určí srovnáním s typickými odvětvovými údaji, které se rovnají stropu pro podporu podléhající individuální oznamovací povinnosti udělenou na základě režimu.

spjat se samotným cílem podpory (ekologizace ekonomiky). Při posuzování možných negativních dopadů podpory v oblasti životního prostředí Komise při zkoumání jejího vlivu na tržní postavení, a tím i na zisky podniků nedostávajících podporu vezme v úvahu celkový vliv daného opatření na životní prostředí. Přitom zejména zváží rušivé účinky na soutěžitele, kteří také provozují svoji činnost způsobem šetrným k životnímu prostředí, a to i bez podpory. Obdobně, čím nižší je očekávaný účinek daného opatření na životní prostředí, tím důležitější je ověřit jeho širší účinky na podíly soutěžitelů na trhu a na jejich tržní zisk.

- 96) Jeden z případných škodlivých účinků státní podpory v oblasti životního prostředí a energetiky spočívá v tom, že podpora brání tržním mechanismům v tom, aby zajišťovaly účinné výsledky odměňováním nejefektivnějších a nejvíce inovativních výrobců a vyvíjením tlaku na ty méně efektivní, aby se zdokonalili, provedli restrukturalizaci nebo opustili trh. To by mohlo vyvolat situaci, kdy v důsledku toho, že je některým firmám poskytnuta podpora, nejsou efektivnější a více inovativní konkurenti (např. konkurenti s jinými, případně dokonce čistšími technologiemi) schopni vstoupit na trh a rozšířit na něm svůj podíl, přestože by tak za jiných okolností mohli učinit. Z dlouhodobého hlediska může zasahování do procesu konkurenčního vstupu na trh a výstupu z něj dusit inovaci a zpomalit zlepšování produktivity v celém odvětví.
- 97) Podpora může mít také rušivé účinky, pokud jde o zvyšování nebo zachovávání významné tržní síly na straně příjemců. I když podpora neposiluje významnou tržní sílu přímo, může tak činit nepřímo tím, že stávající soutěžitele odradí od rozšiřování činnosti nebo je podnítí k odchodu z trhu nebo odradí nové soutěžitele od vstupu na trh.
- 98) Kromě narušování výrobních trhů může mít podpora také dopad na obchod a volbu umístění. K těmto narušením může docházet v různých členských státech, ať v případě, kdy mezi sebou soutěží firmy z různých zemí, nebo kdy firmy zvažují různá umístění pro své investice. Podpora, která má ochránit hospodářskou činnost v jednom regionu nebo ji odlákat z jiných regionů v rámci vnitřního trhu, nemusí přímo narušit výrobní trh, ale přesouvá činnosti nebo investice z jednoho regionu do druhého, aniž by měla jakýkoli čistý dopad na životní prostředí.

Zjevné negativní účinky

- 99) Aby bylo možné určit rozsah, v němž lze opatření podpory považovat za opatření s narušujícími účinky, je v zásadě nutné toto opatření analyzovat spolu se souvislostmi, v nichž je uplatňováno. Lze však identifikovat některé případy, kdy negativní účinky zjevně převažují nad jakýmkoli pozitivním účinkem, a taková podpora nemůže být považována za slučitelnou s vnitřním trhem.
- 100) Komise stanoví maximální intenzitu podpory. Tato intenzita představuje základní požadavek pro slučitelnost, jehož cílem je zamezit používání státní podpory u projektů, které vykazují značně vysoký poměr mezi výší podpory a způsobilými náklady a u nichž je narušení hospodářské soutěže velmi pravděpodobné.
- 101) Stejně tak nebude za slučitelnou považována podpora na dosažení cílů v oblasti životního prostředí a energetiky, která vede k pouhé změně umístění hospodářské činnosti, aniž by zvyšovala stávající úroveň ochrany životního prostředí v daném členském státě EU.

5.1.6.1. Obecné podmínky

- 102) Při posuzování negativních účinků opatření podpory se Komise v analýze narušení hospodářské soutěže zaměří na předvídatelný dopad podpory v oblasti životního prostředí a energetiky na hospodářskou soutěž mezi podniky na relevantních výrobních trzích a na umístění hospodářské činnosti. Jsou-li opatření státní podpory dobře cílená na selhání trhu, které mají řešit, je riziko, že podpora nežádoucím způsobem naruší hospodářskou soutěž, nižší.
- 103) Je-li podpora přiměřená a omezená pouze na dodatečné investiční náklady, bývá negativní účinek podpory v zásadě mírnější. Avšak dokonce i v případě, že je podpora nezbytná a přiměřená, může i přesto přimět příjemce ke změně chování, která naruší hospodářskou soutěž. Podnik, který usiluje o dosažení zisku, za normální situace zvýší úroveň ochrany životního prostředí nad rámec závazných požadavků pouze tehdy, pokud se domnívá, že mu to přinese alespoň okrajově určitou výhodu.
- 104) Aby Komise udržela narušování hospodářské soutěže a obchodu na minimální úrovni, klade velký důraz na výběrový proces: proces výběru by měl pokud možno probíhat nediskriminačně, transparentně a otevřeně, aniž by zbytečně vylučoval podniky, které mohou konkurovat projektům zaměřeným na stejné cíle v oblasti životního prostředí nebo energetiky. Proces výběru by měl vést k výběru příjemců, kteří mohou plnit cíle v oblasti životního prostředí a energetiky s využitím nejnižší částky podpory nebo nákladově nejefektivnějším způsobem.
- 105) Komise při posuzování rušivých účinků podpory zohlední zejména tyto prvky:
- a) *snížení nebo kompenzace jednotkových výrobních nákladů*: pokud nové zařízení⁵⁰ povede ke snížení jednotkových výrobních nákladů ve srovnání se situací bez podpory nebo pokud podpora bude kompenzovat část provozních nákladů, je pravděpodobné, že příjemce zvýší svůj odbyt. Čím více je cena produktu pružná, tím větší bude potenciální narušení hospodářské soutěže;
 - b) *výrobní proces, který je šetrnější k životnímu prostředí*: pokud příjemci přejdou na výrobní proces, který je šetrnější k životnímu prostředí, a pokud je běžné pomocí označení nebo image rozlišit výrobky tak, aby pro spotřebitele byla zřejmá jejich úroveň ochrany životního prostředí, je pravděpodobné, že příjemci mohou zvýšit odbyt. Čím více spotřebitel upřednostňuje výrobky s vlastnostmi, jež jsou šetrné k životnímu prostředí, tím větší bude potenciální narušení hospodářské soutěže;
 - c) *nový výrobek*: pokud příjemci přejdou na nové nebo kvalitnější výrobky, je pravděpodobné, že zvýší svůj odbyt a pravděpodobně získají výhodu „včas jednajícího podniku“. Čím více spotřebitel upřednostňuje výrobky s vlastnostmi, jež jsou šetrné k životnímu prostředí, tím větší bude narušení hospodářské soutěže.

5.1.6.2. Dodatečné podmínky pro podporu, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti

⁵⁰ Výpočet dodatečných investičních nákladů nemusí plně zachycovat všechny přínosy, protože provozní přínosy nejsou odečítány po celou dobu trvání investice. Kromě toho může být obtížné zohlednit některé typy přínosů, například spojených se zvýšením produktivity a produkce při zachování kapacity.

- 106) Členský stát musí zaručit, že jsou omezeny výše popsané narušující účinky podpory. Kromě prvků popsaných v oddíle 5.1.6.1 Komise rovněž u individuální podpory zohlední a posoudí, zda podpora vede k:
- a) podpoře neefektivní výroby, a tím brání růstu produktivity v daném odvětví;
 - b) narušení dynamických pobídek;
 - c) vytvoření nebo posílení tržní síly nebo vylučujících praktik;
 - d) umělým změnám obchodních toků nebo umístění výroby.
- 107) Aby Komise posoudila kumulativní dopad podpory, může vzít v úvahu plánované zavedení jiných režimů podpory v oblasti životního prostředí a energetiky, než jaké byly oznámeny, které jsou pro příjemce přímo či nepřímo přínosné.
- 108) Komise rovněž posoudí, zda podpora způsobí, že na některých územích vzniknou příznivější podmínky pro výrobu, zejména díky srovnatelně nižším výrobním nákladům v důsledku podpory nebo díky vyšším normám výroby, jichž se díky podpoře dosáhne. Výsledkem může být, že podniky zůstanou v podporovaných územích nebo se na ně přemístí nebo že se k podporované oblasti přesměrují obchodní toky. Komise ve své analýze podpory, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti, proto zohlední všechny důkazy o tom, že příjemce podpory zvážil alternativní umístění.

5.1.7 Transparentnost

- 109) Členské státy musí na svých ústředních webových stránkách nebo na speciálních webových stránkách, které čerpají informace z různých webových stránek (např. z regionálních webových stránek), zveřejnit alespoň následující informace o režimech státní podpory: úplné znění oznámeného režimu podpory a jeho prováděcích ustanovení, orgán, který podporu uděluje, jména individuálních příjemců podpory, formu (nástroj podpory) a částku podpory poskytnuté každému příjemci, druh příjemce (malý a střední podnik / velký podnik), region (na úrovni NUTS II), v němž je příjemce usazen, a hlavní hospodářské odvětví, v němž příjemce vykonává své činnosti, a to podle skupiny na úrovni NACE. Tyto požadavky se obdobně vztahují také na podporu *ad hoc*. Tyto informace musí být zveřejněny poté, co bylo přijato rozhodnutí o poskytnutí podpory, musí být uchovávány nejméně po dobu deseti let a musí být bez omezení k dispozici široké veřejnosti⁵¹.

⁵¹ Tyto informace by měly být pravidelně aktualizovány (například jednou za šest měsíců) a musí být k dispozici v nechráněných formátech.

5.2 Podpora na energii z obnovitelných zdrojů energie

- 110) EU si zejména v rámci strategie Evropa 2020 stanovila ambiciózní cíle v oblasti změny klimatu a energetické udržitelnosti. Dosažení těchto cílů již podporuje několik legislativních aktů EU, např. systém EU pro obchodování s emisemi, směrnice o energii z obnovitelných zdrojů a směrnice o jakosti paliv. Jejich provádění však nemusí vždy zajistit nejučinnější výsledek fungování trhu a státní podpora může být za určitých podmínek vhodným nástrojem, jímž lze přispět k dosažení cílů EU a souvisejících cílů jednotlivých zemí.
- 111) Zatímco systém EU pro obchodování s emisemi a daně z CO₂ internalizují náklady na emise skleníkových plynů, nemusí zejména (zatím) provádět tuto internalizaci v plném rozsahu, a státní podpora proto může být podnětem k dosažení souvisejících, zároveň však odlišných cílů EU v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Nemá-li Komise k dispozici důkazy, které svědčí o opaku, musí proto předkládat, že přetrvává zbytkové selhání trhu, na které se může podpora na energii z obnovitelných zdrojů zaměřit.
- 112) Aby členské státy mohly dosáhnout cílů v souladu se záměry strategie Evropa 2020, Komise předpokládá, že podpora je vhodná a její rušivé účinky jsou omezeny, pokud jsou splněny všechny ostatní podmínky.
- 113) Pokud jde o podporu na výrobu vodní energie, je třeba podotknout, že taková podpora může mít dvojitý dopad. Na jedné straně má příznivý dopad, neboť snižuje emise skleníkových plynů, na druhé straně může negativně ovlivnit vodní systémy a biologickou rozmanitost. Členské státy proto musí při poskytování podpory na výrobu vodní energie dodržovat směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky⁵², a zejména čl. 4 odst. 7, který stanoví kritéria pro povolení nových změn vodních útvarů.
- 114) Podporu na energii z obnovitelných zdrojů lze poskytnout jako podporu investiční nebo provozní. Na režimy investiční podpory a individuálně oznámenou investiční podporu se vztahují podmínky stanovené v oddíle 5.1. Investiční podporu pro zařízení vyrábějící biopaliva lze udělit pouze zařízením, která nevyrábějí biopaliva z obilovin a dalších plodin bohatých na škrob, z cukronosných plodin a olejnin definovaných v návrhu Komise COM(2012)595⁵³.
- 115) Na režimy provozní podpory se budou vztahovat obecná ustanovení oddílu 5.1 ve znění zvláštních ustanovení vymezených v tomto pododdíle. Na individuálně oznámenou provozní podporu se vztahují podmínky stanovené v oddílu 5.1, případně s ohledem na změny, které tento pododdíl vymezuje pro režimy provozní podpory.

⁵² Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1.

⁵³ Jakmile bude přijata směrnice, Komise bude používat definice v konečném znění.

- 116) Komise režimy podpory schválí na maximální dobu deseti let. Pokud bude takové opatření zachováno, mělo by být po uplynutí této doby znovu oznámeno.
- 117) Podpora bude považována za slučitelnou pouze v případě, že je poskytnuta na udržitelné formy energie z obnovitelných zdrojů definované v právním rámci EU. U biopaliv Komise vezme v úvahu, že v období po roce 2020 by měla být podpora poskytována pouze na vyspělá biopaliva.
- 118) Unie stanovila obecný cíl pro podíl energie z obnovitelných zdrojů na konečné spotřebě energie a tento cíl převedla na závazné vnitrostátní cíle. Směrnice o energii z obnovitelných zdrojů⁵⁴ obsahuje mechanismy spolupráce⁵⁵, které mají usnadnit přeshraniční podporu na dosahování vnitrostátních cílů. Režimy provozní podpory by v zásadě měly být otevřené jiným zemím EHP a smluvním stranám Energetického společenství, aby se omezily celkové rušivé účinky. Minimalizují se tak náklady členských států, jejichž jediným cílem je dosáhnout vnitrostátního cíle pro energii z obnovitelných zdrojů stanovený v právních předpisech EU. Pro členské státy však může být užitečné, aby mechanismus spolupráce zavedly dříve, než povolí přeshraniční podporu, neboť v opačném případě se výroba ze zařízení v jiných zemích podle směrnice o energii z obnovitelných zdrojů nezapočítá do jejich vnitrostátního cíle. Proto Komise nebude vyžadovat, aby byly režimy otevřené jiným zemím EHP nebo zemím Energetického společenství, pokud členské státy řádně vysvětlí důvody, proč mechanismus spolupráce nezavedly.
- 119) Podpora na elektřinu z obnovitelných zdrojů by měla v zásadě přispívat k začlenění elektřiny z obnovitelných zdrojů na trh. U některých obnovitelných technologií nebo malých typů zařízení to však nemusí být proveditelné či vhodné. Zejména může být nutné provést zvláštní opatření podpory pro méně rozšířené obnovitelné technologie, které mohou v dlouhodobém výhledu přispět k dekarbonizaci energetického odvětví⁵⁶. Proto bude Komise v posouzení rozlišovat mezi podporou na rozšířené a méně rozšířené technologie, a to podle toho, jakého podílu dosáhnou na spotřebě elektrické energie. Technologie, jejichž podíl na výrobě elektrické energie na úrovni EU činí alespoň [1–3] %, se pro účely těchto pokynů považují za rozšířené, technologie s menším podílem se považují za méně rozšířené. Pokyny rovněž obsahují zvláštní podmínky pro malá zařízení a zařízení poprvé využívaná v komerčním měřítku, a to pro biomasu a pro biopaliva, aby se zohlednily jejich specifické vlastnosti.

I. Podpora poskytovaná ve formě výkupního příplatku nebo výkupní ceny

Podpora na rozšířené technologie vyrábějící elektrickou energii z obnovitelných zdrojů

⁵⁴ Směrnice 2009/28/ES.

⁵⁵ Mechanismy spolupráce zaručují, že lze energii z obnovitelných zdrojů vyrobenou v jednom členském státě započítat do cíle v jiném členském státě.

⁵⁶ Je možno vzít v úvahu environmentální a technická výkonnostní kritéria, která charakterizují dlouhodobé vyhlídky inovativních technologií.

120) U rozšířených technologií bude provozní podpora pro nová zařízení považována za slučitelnou, pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:

- a) podpora je poskytnuta na základě skutečně konkurenčního nabídkového řízení⁵⁷ s jasnými, transparentními a nediskriminačními kritérii;
- b) o podporu se mohou nediskriminačním způsobem ucházet všichni výrobci energie, kteří vyrábějí elektrickou energii z obnovitelných zdrojů.

Je-li to nutné k zaručení určité skladby elektrické energie vyrobené z obnovitelných zdrojů, mohou členské státy vyžadovat, aby podporu obdržel určitý minimální počet různých obnovitelných zdrojů energie, aniž by tyto technologie předem definovaly. Členské státy mohou také vyloučit elektrickou energii z konkrétních obnovitelných zdrojů v určitých zeměpisných oblastech, je-li to nutné k zabezpečení stability sítě.

Aby se omezily účinky na trhy se surovinami, členské státy mohou z nabídkového řízení vyloučit výrobu energie z biomasy nebo mohou podíl této energie v nabídkovém řízení omezit. Novým zařízením, která vyrábějí elektrickou energii z biomasy a jsou vyloučena z nabídkového řízení na základě tohoto ustanovení, nesmí být poskytnuta žádná jiná provozní podpora;

- c) podpora se uděluje ve formě výkupních příplatků či rovnocenných opatření, která zahrnují přímé uvedení vyrobené elektrické energie na trh;
- d) v případě, že existují konkurenční vnitrodenní vyrovnávací trhy, mají příjemci běžnou odpovědnost za vyrovnání;

[Uvítáme názory, které se týkají zejména provádění této podmínky.]

- e) podpora se poskytuje pouze do doby, než je zařízení zcela umořeno podle běžných účetních pravidel;
- f) od provozní podpory se musí odečíst jakákoli dříve získaná investiční podpora.

Podpora na méně rozšířené technologie vyrábějící elektrickou energii z obnovitelných zdrojů

121) U méně rozšířených technologií bude provozní podpora považována za slučitelnou, pokud jsou splněny podmínky pro rozšířené technologie nebo je-li splněna každá z těchto podmínek:

- a) podpora na jednotku energie nepřevyšuje rozdíl mezi celkovými vyrovnanými náklady na výrobu energie z konkrétní dotčené technologie a tržní cenou daného druhu energie. Výrobní náklady se pravidelně

⁵⁷ Aby bylo nabídkové řízení konkurenční, měl by se jej zúčastnit dostatečný počet podniků; rozpočet nabídkového řízení by měl být ve své výši závazně omezen v tom smyslu, že podporu nemohou obdržet všichni žadatelé a podpora se udělí na základě původní nabídky předložené uchazečem. Proces soutěže může být dále odstupňován (se stropem nebo limitem prodávajícího stanovenými v různých fázích nabídkového řízení), aby se zaručilo konkurenční nabídkové řízení, které nevede k nadměrným náhradám.

aktualizují, a to alespoň jednou za každých [6 měsíců] nebo za [1 GW] instalované nové kapacity;

- b) podpora se uděluje ve formě výkupních příplatků či rovnocenných opatření, která zahrnují přímé uvedení vyrobené elektrické energie na trh;
- c) v případě, že existují konkurenční vnitrodenní vyrovnávací trhy, mají příjemci běžnou odpovědnost za vyrovnání;
- d) od výrobních nákladů se odečte investiční podpora;
- e) podpora se poskytuje pouze do doby, než je zařízení zcela umořeno podle běžných účetních pravidel.

- 122) Stejně podmínky se vztahují také na podporu jiné energie z obnovitelných zdrojů, než je elektrická energie, a to s výjimkou bodu 121)b) a 121)c).

Podpora na projekty zařízení poprvé využívaných v komerčním měřítku a malých zařízení, která vyrábějí elektrickou energii z obnovitelných zdrojů

- 123) Členské státy mohou poskytovat podporu zařízením poprvé využívaným v komerčním měřítku a malým zařízením, jejichž kapacita výroby elektrické energie je nižší než [1] MW, s výjimkou energie větrné, na kterou se vztahuje prahová hodnota [5 MW nebo 3 výrobní jednotky], a to na základě výkupních cen a při dodržení podmínek stanovených v bodě 121)a), 121)d) a 121)e). Malá zařízení se společným místem připojení k elektrické síti se považují za jedno zařízení.

Podpora pro stávající elektrárny na biomasu po amortizaci

- 124) Biomasa na rozdíl od většiny jiných obnovitelných zdrojů energie vyžaduje poměrně nízké investiční náklady, ale vyšší variabilní provozní náklady. Vyšší provozní náklady mohou zabránit tomu, aby elektrárna na biomasu⁵⁸ provozovala svou činnost i po amortizaci zařízení, jelikož variabilní provozní náklady mohou být vyšší než mezní zisky. Na druhé straně může stávající elektrárna provozovat svoji činnost tak, že místo biomasy použije jako vstupní zdroj fosilní palivo, je-li použití fosilního paliva jako vstupního zdroje ekonomicky výhodnější než použití biomasy. Aby se v obou případech zachovalo použití biomasy, může Komise shledat podporu slučitelnou.
- 125) Komise bude považovat provozní podporu pro elektrárnu na biomasu po amortizaci za slučitelnou, pokud členský stát prokáže, že variabilní provozní náklady, které nese příjemce po amortizaci elektrárny, jsou stále vyšší než tržní cena dotčené energie, a pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:
- a) podpora je poskytnuta pouze na energii vyrobenou z obnovitelných zdrojů;

⁵⁸ To zahrnuje výrobu bioplynu se stejnými vlastnostmi.

- b) opatření je navrženo tak, aby vyrovnalo rozdíl mezi variabilními provozními náklady, které nese příjemce, a tržní cenou;
 - c) je zaveden monitorovací mechanismus, aby bylo možno ověřit, zda jsou variabilní provozní náklady, které nese příjemce, stále vyšší než tržní cena energie. Monitorovací mechanismus musí vycházet z aktualizovaných informací o výrobních nákladech a monitorování musí proběhnout alespoň jednou za rok.
- 126) Komise bude považovat provozní podporu na biomasu po amortizaci elektrárny za slučitelnou, pokud členský stát prokáže, že použití fosilních paliv jako vstupního zdroje je ekonomicky výhodnější než použití biomasy, a pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:
- a) podpora je poskytnuta pouze na energii vyrobenou z obnovitelných zdrojů;
 - b) opatření je navrženo tak, aby vyrovnalo rozdíl mezi variabilními provozními náklady, které nese příjemce, a tržní cenou;
 - c) jsou poskytnuty věrohodné důkazy o tom, že bez podpory by došlo k přechodu od používání biomasy k používání fosilních paliv;
 - d) je zaveden monitorovací mechanismus, aby bylo možno ověřit, zda je používání fosilních paliv výhodnější než používání biomasy. Monitorovací mechanismus musí vycházet z aktualizovaných informací o nákladech a monitorování musí proběhnout alespoň jednou za rok.

II. Podpora poskytovaná ve formě osvědčení

- 127) Členské státy mohou poskytovat podporu na obnovitelné zdroje energie pomocí tržních mechanismů, jako jsou zelená osvědčení. Tyto tržní mechanismy⁵⁹ umožňují všem výrobcům energie z obnovitelných zdrojů nepřímo těžit ze zaručené poptávky po jejich energii za cenu vyšší, než je tržní cena konvenční energie. Cena těchto zelených osvědčení není dopředu pevně stanovena, ale závisí na tržní nabídce a poptávce.
- 128) Komise bude takovou podporu považovat za slučitelnou, jestliže jsou členské státy schopny poskytnout dostatečné důkazy o tom, že tato podpora i) má zásadní význam pro zajištění životaschopnosti dotčených obnovitelných zdrojů energie, ii) u daného režimu v souhrnném výsledku není postupem času a u různých technologií nebo méně rozšířených technologií příčinou nadměrných náhrad, je-li zavedeno rozlišování dotací podle jednotlivých technologií, a iii) neodrazuje výrobce energie z obnovitelných zdrojů od zvyšování vlastní konkurenceschopnosti.
- 129) Komise se zejména domnívá, že u rozšířených technologií nelze uplatňovat různé úrovně podpory prostřednictvím zelených osvědčení a že:

⁵⁹ Takovéto mechanismy mohou například zavazovat dodavatele energie, aby získávali určitý podíl dodávek z obnovitelných zdrojů.

- a) podporu ve formě zelených osvědčení mohou nediskriminačním způsobem obdržet všichni výrobci energie, kteří investují do používání obnovitelných zdrojů energie.

Je-li to nutné k zaručení určité skladby obnovitelných zdrojů energie, mohou členské státy vyžadovat, aby byl k obdržení podpory použit určitý minimální počet různých obnovitelných zdrojů elektrické energie, aniž by technologie, jejichž prostřednictvím tyto zdroje využívají, předem definovaly;

- b) aby se omezily účinky na trhy se surovinami, členské státy mohou výrobu energie z biomasy vyloučit z možnosti obdržet zelené osvědčení. Novým zařízením, která vyrábějí elektrickou energii z biomasy a jsou vyloučena z možnosti získat zelené osvědčení na základě tohoto ustanovení, nesmí být poskytnuta žádná jiná provozní podpora;
- c) v případě, že existují konkurenční vnitrodenní vyrovnávací trhy, mají příjemci běžnou odpovědnost za vyrovnání;
- d) od provozní podpory se musí odečíst jakákoli dříve získaná investiční podpora.

130) Komise se zejména domnívá, že u méně rozšířených technologií lze uplatňovat různé úrovně podpory prostřednictvím zelených osvědčení a že:

- a) u každé rozlišené úrovně režim v souhrnném výsledku není příčinou nadměrných náhrad;
- b) v případě, že existují konkurenční vnitrodenní vyrovnávací trhy, mají příjemci běžnou odpovědnost za vyrovnání;
- c) od provozní podpory se musí odečíst jakákoli dříve získaná investiční podpora.

131) Členské státy mohou poskytovat podporu na projekty zařízení poprvé využívaných v komerčním měřítku a malých zařízení, jejichž kapacita výroby elektrické energie je nižší než [1] MW, s výjimkou energie větrné, na kterou se vztahuje prahová hodnota [5 MW nebo 3 výrobní jednotky], a to pod podmínkou, že podpora nepřevyšuje rozdíl mezi náklady na výrobu energie z obnovitelných zdrojů⁶⁰ a tržní cenou daného druhu energie. Malá zařízení se společným místem připojení k elektrické síti se považují za jedno zařízení.

III. Podpora poskytovaná na biopaliva a biokapaliny⁶¹

132) Směrnice o energii z obnovitelných zdrojů stanovila, že do roku 2020 bude podíl energie z obnovitelných zdrojů v odvětví dopravy činit 10 %. Komise rovněž navrhla⁶² zvýšit přínos biopaliv ke zmírnění změny klimatu v EU. Aby se podíl energie z obnovitelných zdrojů v odvětví dopravy zvýšil, může být k zajištění

⁶⁰ Výrobní náklady mohou zahrnovat odpis dodatečných investic na ochranu životního prostředí a běžnou míru návratnosti, která nepřesahuje obvyklé referenční úrovně odvětví.

⁶¹ Odkazy na biopaliva v těchto pokynech se vztahují také na biokapaliny.

⁶² COM(2012) 595.

motivačního účinku v oblasti používání udržitelnějších biopaliv nutná státní podpora. Podpora se poskytuje pouze na udržitelná biopaliva.

- 133) Jestliže je podpora poskytnuta na biopaliva vyráběná z obilovin a dalších plodin bohatých na škrob, z cukronosných plodin a olejnin, které podléhají povinnosti dodávky nebo přimíchání⁶³, bude mít Komise za to, že podpora nezvyšuje úroveň ochrany životního prostředí, a proto ji nelze považovat za slučitelnou s vnitřním trhem.

Biopaliva vyráběná z obilovin a dalších plodin bohatých na škrob, z cukronosných plodin a olejnin

- 134) Komise bude považovat provozní podporu na biopaliva vyráběná z obilovin a dalších plodin bohatých na škrob, z cukronosných plodin a olejnin, definovaná v návrhu Komise COM(2012)595⁶⁴, za slučitelnou s vnitřním trhem, jsou-li splněny tyto podmínky:

- a) podpora je poskytnuta na základě skutečně konkurenčního nabídkového řízení⁶⁵ s jasnými, transparentními a nediskriminačními kritérii;
- b) opatření je navrženo tak, aby vyrovnalo rozdíl mezi variabilními provozními náklady, které nese příjemce, a tržní cenou;
- c) způsobilá jsou všechna biopaliva, která splňují kritéria udržitelnosti;
- d) podpora je poskytnuta pouze elektrárnám, které zahájily provoz před 31. prosincem 2013;
- e) podpora se poskytuje pouze do doby, než je elektrárna zcela umořena podle běžných účetních pravidel;
- f) od provozní podpory se musí odečíst jakákoli dříve získaná investiční podpora.

Vyspělá biopaliva

- 135) Provozní podporu na jiná biopaliva než biopaliva vyráběná z obilovin a dalších plodin bohatých na škrob, z cukronosných plodin a olejnin lze považovat za slučitelnou, jsou-li splněny podmínky pro biopaliva vyráběná z obilovin a dalších plodin bohatých na škrob, z cukronosných plodin a olejnin nebo pokud je splněna každá z těchto podmínek:

- a) podpora nepřevyšuje rozdíl mezi náklady na výrobu energie z obnovitelných zdrojů⁶⁶ a tržní cenou daného druhu energie. Aby byl

⁶³ Je třeba, aby byla zavedena povinnost dodávat biopaliva na trh, včetně režimu sankcí.

⁶⁴ Jakmile bude přijata směrnice, Komise bude používat definice v konečném znění.

⁶⁵ Aby bylo nabídkové řízení konkurenční, měl by se jej zúčastnit dostatečný počet podniků; rozpočet nabídkového řízení by měl být ve své výši závazně omezen v tom smyslu, že podporu nemohou obdržet všichni žadatelé, a podpora se udělí na základě původní nabídky předložené uchazečem. Proces soutěže může být dále odstupňován (se stropem nebo limitem ceny stanoveným v různých fázích nabídkového řízení), aby se zaručilo konkurenční nabídkové řízení, které nevede k nadměrným náhradám.

zaručen soulad s touto podmínkou, je třeba výrobní náklady aktualizovat alespoň každé [2] roky;

- b) opatření je navrženo tak, aby vyrovnalo rozdíl mezi variabilními provozními náklady, které nese příjemce, a tržní cenou;
- c) od výrobních nákladů se odečte investiční podpora;
- d) podpora se poskytuje pouze do doby, než je elektrárna zcela umořena podle běžných účetních pravidel.

Podpora na biopaliva ve formě snížení spotřební daně nebo snížení daňové sazby

- 136) Je-li provozní podpora na biopaliva poskytnuta ve formě snížení spotřební daně nebo snížení daňové sazby, nejsou za těchto okolností podmínky stanovené v bodech 134) a 135) vhodné. Komise proto posoudí, zda členský stát prokázal, že výrobní náklady⁶⁷ jsou vyšší než tržní cena daného druhu energie. Aby se prokázala přiměřená úroveň výrobních nákladů, je třeba, aby členské státy zohlednily ceny kótované na příslušných burzách.
- 137) Aby byla zajištěna pobídka k využívání jiných biopaliv než biopaliv vyráběných z obilovin a dalších plodin bohatých na škrob, z cukronosných plodin a olejnin, je provozní podpora na tato biopaliva omezena na [50] % dodatečných nákladů určených podle bodu 135)a). Pouze u jiných biopaliv, než jsou biopaliva vyráběná z obilovin a dalších plodin bohatých na škrob, z cukronosných plodin a olejnin, lez uplatnit diferencovaný přístup.

5.3 Opatření v oblasti energetické účinnosti včetně kombinované výroby tepla a elektřiny a dálkového vytápění a chlazení

- 138) EU si stanovila cíl, podle nějž do roku 2020 sníží o 20 % spotřebu primární energie v Unii. Zejména přijala směrnici o energetické účinnosti⁶⁸, která zavádí společný rámec na podporu energetické účinnosti v Unii s cílem zajistit do roku 2020 splnění hlavního cíle Unie v oblasti energetické účinnosti a vytvořit podmínky pro další zvyšování energetické účinnosti i po tomto datu.

Společný cíl

- 139) Aby se zaručilo, že podpora přispívá k vyšší úrovni ochrany životního prostředí, bude odchylně od oddílu 5.1.1 podpora na dálkové vytápění a chlazení a na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny (dále jen „kogenerace“) slučitelná s vnitřním trhem pouze tehdy, bude-li udělena na vysoce účinnou kogeneraci a energeticky účinné dálkové vytápění a chlazení. U opatření spolufinancovaných z evropských strukturálních a investičních fondů mohou členské státy vycházet z argumentace v příslušných operačních programech.

⁶⁶ Výrobní náklady mohou zahrnovat odpis dodatečných investic na ochranu životního prostředí a běžnou míru návratnosti, která nepřesahuje obvyklé referenční úrovně odvětví.

⁶⁷ Viz poznámka pod čarou 14.

⁶⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES, Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1.

- 140) Jednou z hlavních zásad právních předpisů EU týkajících se odpadů je tzv. hierarchie způsobů nakládání s odpady, která rozčleňuje podle priorit způsoby, jimiž by měl být odpad zpracován⁶⁹. Státní podpora pro zařízení na kogeneraci a dálkové vytápění, která jako vstupní palivo využívají odpad včetně odpadního tepla, může pozitivně přispět k ochraně životního prostředí, pokud tuto zásadu neobchází.
- 141) Aby se prokázal přínos individuálně oznámené podpory ke zvýšení úrovně ochrany životního prostředí, mohou členské státy použít, a to pokud možno kvantifikovatelným způsobem, řadu ukazatelů, zejména množství energie uspořené díky lepší, nižší energetické náročnosti a vyšší energetické produktivitě nebo vyšší energetická účinnost v důsledku snížené spotřeby energie a paliva jako vstupního zdroje.

Potřeba státní podpory

- 142) Opatření v oblasti energetické účinnosti se soustředí na negativní vnější faktory popsané v bodě 41) tím, že vytvářejí individuální pobídky k dosažení environmentálních cílů v oblasti energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů. Jedním z příkladů selhání trhu, k němuž může v souvislosti s opatřeními v oblasti energetické účinnosti dojít, je zavádění zmíněných opatření v budovách. Zvažuje-li se renovace budov, přínosy opatření v oblasti energetické účinnosti zpravidla neplynou majiteli budovy, jenž obvykle náklady na renovaci nese, nýbrž nájemci. Komise se proto domnívá, že může být třeba poskytnout státní podporu, aby se podpořily investice do energetické účinnosti, a tím se splnily cíle směrnice o energetické účinnosti.

Motivační účinek

- 143) Motivační účinek podpory se posoudí na základě podmínek stanovených v oddíle 5.1 těchto pokynů.
- 144) Pokud jde o směrnici o energetické účinnosti, Komise připomíná, že tato směrnice členským státům ukládá povinnost dosáhnout cílů včetně těch, které se týkají energeticky účinné renovace budov a konečné spotřeby energie. Energetický audit je však povinný pouze pro podniky, které podle směrnice o energetické účinnosti nepatří mezi malé a střední podniky. Proto lze malým a středním podnikům poskytnout na provedení energetického auditu státní podporu. Tím není dotčeno posouzení motivačního účinku státní podpory na opatření v oblasti energetické účinnosti předepsaná energetickým auditem nebo na základě tohoto auditu provedená nebo na opatření vyplývající z jiných nástrojů, např. systémů pro hospodaření s energií nebo systémů environmentálního řízení.

Vhodnost

- 145) Státní podporu lze považovat za vhodný nástroj k financování opatření v oblasti energetické účinnosti. Při posuzování státní podpory udělené na konkrétní energeticky účinnou renovaci budov lze za vhodný nástroj pro poskytnutí státní podpory považovat finanční nástroj zřízený daným členským státem za účelem financování renovací.

⁶⁹ Hierarchie způsobů nakládání s odpady sestává z a) předcházení vzniku, b) přípravy k opětovnému použití, c) recyklace, d) jiného využití, například energetického využití, a e) odstranění. Viz čl. 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (rámcová směrnice o odpadech), Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3.

- 146) U opatření v oblasti energetické účinnosti může být za vhodný nástroj pro poskytnutí státní podpory považována vratná záloha, zejména v případě, že jsou výnosy z opatření v oblasti energetické účinnosti nejisté.

Přiměřenost

Investiční podpora

- 147) Způsobilé náklady jsou určeny jako dodatečné investiční náklady stanovené v bodě 78). U opatření v oblasti energetické účinnosti může být obtížné provést hypotetické srovnání, zejména jde-li o integrované projekty. U takových projektů je Komise ochotna zohlednit pro určení způsobilých nákladů náhradní hodnotu, jak stanoví bod 80).
- 148) Použije se intenzita podpory stanovená v příloze 1.

Provozní podpora na opatření v oblasti energetické účinnosti

- 149) Odchylně od oddílu 5.1.5 bude Komise považovat provozní podporu na opatření v oblasti energetické účinnosti za přiměřenou pouze v případě, že budou splněny tyto podmínky:
- a) podpora se omezuje pouze na náhradu čistých dodatečných výrobních nákladů vyplývajících z investice a zohledňuje přínosy vyplývající z úspory energie⁷⁰. Při určování výše provozní podpory je třeba od výrobních nákladů odečíst jakoukoli investiční podporu, která byla danému podniku udělena na nové zařízení;
 - b) doba trvání provozní podpory je omezena na pět let.

Provozní podpora na vysoce energeticky účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny

- 150) Provozní podporu na zařízení pro vysoce účinnou kogeneraci lze poskytovat:
- a) podnikům, které elektřinu a teplo dodávají veřejnosti, pokud náklady na výrobu této elektřiny nebo tepla převyšují jejich tržní cenu;
 - b) na průmyslové využití kombinované výroby tepla a elektřiny, pokud lze prokázat, že výrobní náklady na jednotku energie vyrobenou za použití tohoto postupu jsou vyšší než tržní cena za jednotku konvenční energie.
- 151) Provozní podporu na výrobu energie z nových zařízení pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny lze poskytovat na základě podmínek, které se vztahují na provozní podporu poskytovanou na energii z rozšířených obnovitelných technologií, stanovených v oddíle 5.2.
- 152) Provozní podporu na výrobu energie ze stávajících zařízení pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny lze poskytovat na základě podmínek, které se vztahují na provozní podporu poskytovanou stávajícím elektrárnám na biomasu, stanovených v oddíle 5.2.

⁷⁰ Pojem výrobní náklady je třeba vykládat jako náklady, které nezahrnují podporu, ale zahrnují obvyklou míru zisku.

5.4 Podpora na účinné využívání zdrojů, a zejména na nakládání s odpady

5.4.1. Účinné využívání zdrojů

- 153) Stěžejní iniciativa Evropy 2020 „Evropa účinněji využívající zdroje“ se snaží dosáhnout udržitelného růstu tím, že vymezuje a vytváří nové podnikatelské příležitosti, mimo jiné prostřednictvím nových a inovativních výrobních prostředků. Stanoví, jak lze takového růstu dosáhnout a jak zároveň omezit využívání zdrojů a snížit celkový dopad na životní prostředí.
- 154) Pro účinné využívání zdrojů mají zvláštní význam případy selhání trhu popsané výše v bodě 41). Kromě toho bývá selhání trhu v této oblasti často opomíjeno jinými politikami a opatřeními, např. zdaněním či regulací. V takových případech může být nezbytná státní podpora.
- 155) U individuálních opatření je třeba, aby členské státy v této oblasti politiky prokázaly kvantifikovatelné přínosy, zejména množství uspořených zdrojů nebo zvýšení účinnosti využívání zdrojů.
- 156) Vzhledem k těsným vazbám na nové inovativní výrobní prostředky Komise připomíná, že opatření podporující účinné využívání zdrojů mohou po splnění relevantních kritérií využívat dodatečných premií za ekologické inovace, jak stanoví bod 82).

5.4.2 Státní podpora na nakládání s odpady

- 157) Sedmý akční program EU pro životní prostředí označuje za jednu z hlavních priorit předcházení vzniku odpadu, jeho opětovné použití a recyklaci. Jednou z hlavních zásad právních předpisů EU týkajících se odpadů je tzv. hierarchie způsobů nakládání s odpady, která rozčleňuje podle priorit způsoby, jimiž by měl být odpad zpracován⁷¹. Dalším klíčovým pojmem je zásada „znečišťovatel platí“, která je popsána v bodě 50) a podle níž mají podniky nést náklady na odstranění škod na životním prostředí, které způsobily vlastní činností.
- 158) Státní podpora na nakládání s odpady (včetně činností týkajících se opětovného použití, recyklace a jiného využití) může pozitivně přispět k ochraně životního prostředí, pokud tyto zásady neobchází. Sem patří i opětovné použití či recyklace vody nebo minerálů, které by jinak zůstaly nevyužité jako odpad. Vzhledem k zásadě „znečišťovatel platí“ by nákladů na nakládání s odpady neměly být zproštěny zejména podniky, které odpad produkují. Kromě toho by nemělo být nepříznivě ovlivněno běžné fungování trhu s druhotnými surovinami.
- 159) Odchylně od bodu 37) a bodů následujících bude Komise považovat podporu na nakládání s odpady za podporu, která přispívá k dosažení cíle společného zájmu v souladu s výše popsanými zásadami nakládání s odpady, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:
 - a) investice je určena na snížení množství odpadu, který vznikl v jiných podnicích, a nevztahuje se na odpad vytvořený příjemcem podpory;
 - b) podpora nepřímo nezbavuje znečišťovatele povinnosti, kterou podle práva Unie mají, nebo povinnosti, která pro znečišťovatele představuje běžné náklady společnosti;

⁷¹ Hierarchie způsobů nakládání s odpady sestává z a) předcházení vzniku, b) přípravy k opětovnému použití, c) recyklace, d) jiného využití, například energetického využití, a e) odstranění. Viz čl. 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (rámcová směrnice o odpadech), Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3.

- c) investice přesahuje současný stav techniky⁷² nebo využívá konvenční technologie inovativním způsobem, zejména s cílem vytvořit cyklickou ekonomiku, která odpad využívá jako zdroj;
 - d) zpracovávané materiály by jinak byly vyhozeny nebo zpracovány způsobem méně šetrným k životnímu prostředí;
 - e) investice pouze nezvyšuje poptávku po materiálech určených k recyklaci, aniž by zvýšila sběr těchto materiálů.
- 160) Podpora, která je na rozdíl od bodu 159)a) určena pro nakládání s vlastním odpadem příjemce, bude posouzena na základě obecných kritérií v oddíle 5.1, jež se vztahují na podporu podnikům, které se řídí přísnějšími normami, než jsou normy Unie, nebo zvyšují úroveň ochrany životního prostředí v případě neexistence norem Unie ve smyslu bodu c).

⁷² Současným stavem techniky se rozumí proces, ve kterém je využívání odpadního produktu při výrobě koncového produktu běžná praxe přinášející zisk. V případě potřeby musí být pojem „současný stav techniky“ vykládán z hlediska technologií a společného trhu Unie.

5.5 Podpora na zachycování a ukládání uhlíku (CCS)

- 161) Jak uznává směrnice o zachycování a ukládání uhlíku⁷³ a sdělení Komise o budoucnosti zachycování a ukládání CO₂ v Evropě⁷⁴, zachycování a ukládání uhlíku (CCS) představuje technologii, která může přispět ke zmírnění změny klimatu. Při přechodu na plně nízkouhlíkové hospodářství představuje technologie CCS jeden ze způsobů, jak sladit poptávku po fosilních palivech s potřebou snížit emise skleníkových plynů. V některých průmyslových odvětvích může technologie CCS představovat jedinou technologickou možnost, která je schopna snížit emise z výrobního procesu v měřítku, které je v dlouhodobém výhledu potřebné. I když ke snižování emisí skleníkových plynů neexistuje alternativa, technologie CCS může snahy o snižování emisí doplňovat. Vzhledem k tomu, že náklady na zachycování a ukládání jsou závažnou překážkou, která zavedení technologie CCS brání, může při podpoře rozvoje této technologie sehrát roli státní podpora.
- 162) Podporu lze poskytovat elektrárnám na fosilní paliva nebo jiným průmyslovým zařízením vybaveným technologií pro zachycování, dopravu a uchovávání CO₂ nebo na jednotlivé prvky řetězce zachycování a uchovávání uhlíku.
- 163) I když EU přijala řadu iniciativ, které se zaměřují na záporné vnější faktory, tyto iniciativy nemusí vždy vést k účinnému tržnímu výsledku. Zejména systém EU pro obchodování s emisemi a vnitrostátní daně z CO₂ sice internalizují náklady na emise skleníkových plynů, to však (dosud) nemusí být zárukou, že budou splněny dlouhodobé cíle EU v oblasti dekarbonizace. Odchylně od oddílu 5.1.2 proto Komise předpokládá, že pro danou chvíli podpora na zachycování a ukládání uhlíku řeší zbytkové selhání trhu, nemá-li k dispozici důkazy o tom, že toto zbytkové selhání trhu již neexistuje.
- 164) Aby se podpořilo dosažení dlouhodobého cíle v oblasti dekarbonizace, Komise má odchylně od oddílu 5.1.1 za to, že podpora přispívá ke společnému cíli v oblasti ochrany životního prostředí. Aniž jsou zejména dotčeny předpisy EU v této oblasti, Komise bude odchylně od oddílu 5.1.3 předpokládat, že je podpora vhodná, jsou-li splněny všechny ostatní podmínky.
- 165) Podpora na projekty CCS nezahrnuje podporu na samotná zařízení, která produkují emise CO₂ (průmyslová zařízení nebo elektrárny), ale pouze podporu na dodatečné náklady na zachycování, přepravu a uchovávání uvolněného CO₂. Odchylně od oddílu 5.1.5 se proto má obecně za to, že hypotetický srovnávací scénář představuje situaci, kdy projekt není proveden. Vzhledem k tomuto scénáři jsou způsobilé náklady definovány jako mezera ve financování. Jsou zohledněny všechny příjmy, včetně např. úspor nákladů plynoucích z menší potřeby pořizovat povolenky ETS, z financování NER300 a EEPR⁷⁵.
- 166) Komise posoudí rušivé účinky podpory na základě kritérií stanovených v oddíle 5.1.6 s ohledem na následující pozitivní prvky: zda jsou zavedena opatření pro

⁷³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006, Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114.

⁷⁴ COM(2013)180 v konečném znění ze dne 27.3.2013.

⁷⁵ Rozhodnutí Komise 2010/670/EU (financování z rezervy vyhrazené pro nové účastníky, NER300) a nařízení (EU) č. 1233/2010, kterým se mění nařízení (ES) č. 663/2009 (financování z Evropského programu oživení energetiky, EEPR).

sdílení poznatků, zda je infrastruktura otevřená třetím stranám a zda má podpora pro jednotlivé prvky řetězce CCS pozitivní dopad na jiná zařízení na fosilní paliva ve vlastnictví příjemce.

5.6. Podpora ve formě snížení environmentálních daní nebo osvobození od těchto daní

- 167) Environmentální daně se ukládají, aby zvýšily náklady spojené s chováním, které poškozují životní prostředí, a tím od takového chování odrazovaly a zvyšovaly úroveň ochrany životního prostředí. Environmentální daně by v zásadě měly odrážet sociální náklady emisí, a proto by také částka daně placená na jednotku emisí měla být pro všechny firmy, které produkuje emise, stejná. I když může snížení environmentálních daní nebo osvobození od těchto daní tento cíl nepříznivě ovlivnit, členské státy je v určitých případech mohou považovat za nutné, aby stanovily obecně vyšší daňové úrovně a zabránily tomu, že se firmy, které jsou dotčenými environmentálními daněmi obzvláště zasaženy, kvůli této skutečnosti dostanou do obtížné konkurenční situace⁷⁶.
- 168) Obecně vyšší úroveň environmentálních daní může být samozřejmě zmírněna tím, že je určitým podnikům poskytnuto příznivější daňové zacházení. Snížení environmentálních daní nebo osvobození od těchto daní⁷⁷ proto může alespoň nepřímo přispět ke zvýšení ochrany životního prostředí. Neměl by však být oslaben celkový cíl environmentální daně, jímž je postih za chování poškozující životní prostředí. Snížení daní by mělo být považováno za nezbytné a mělo by být založeno na objektivních, transparentních a nediskriminačních kritériích, a dotčené podniky by měly přispět ke zvýšení ochrany životního prostředí.
- 169) Při posuzování státní podpory ve formě snížení environmentálních daní nebo osvobození od těchto daní (dále jen „snížení daní“) proto Komise uplatní pouze podmínky stanovené v tomto oddíle a v oddíle 5.1.7.
- 170) Tento oddíl se nevztahuje na podporu ve formě snížení daní poskytnutou na investice šetrné k životnímu prostředí, na které se vztahují jiné oddíly těchto pokynů, např. na podporu energie z obnovitelných zdrojů nebo na podporu kombinované výroby tepla a elektřiny. Taková podpora se posoudí podle zvláštních oddílů těchto pokynů, které se těmto technologiím týkají.
- 171) Komise režimy podpory schválí na dobu maximálně [deseti] let. Po tomto období může členský stát opatření oznámit znovu, pokud dotčené opatření podpory znovu vyhodnotí jako vhodné.
- 172) Komise bude mít za to, že snížení daní neoslabuje obecný sledovaný cíl a že alespoň nepřímo přispívá ke zvýšení úrovně ochrany životního prostředí, pokud členský stát prokáže, že i) snížení je řádně zacíleno na podniky, které jsou vyšší daní postiženy nejvíce, a že ii) vyšší daňová sazba je obecně použitelná.
- 173) Při harmonizaci environmentálních daní může Komise uplatnit zjednodušený přístup k posouzení nezbytnosti a přiměřenosti podpory. U všech ostatních

⁷⁶ V mnoha případech jsou firmy, jimž bylo snížení daní poskytnuto, zároveň firmami, jež svým chováním, na které se daň zaměřuje, životní prostředí poškozují nejvíce.

⁷⁷ Jedním ze způsobů, jak to provést, je udělit náhradu ve formě jednorázových daňových úlev, jimiž podniky nejsou od daně osvobozeny, ale obdrží jednorázovou částku jako náhradu za tuto daň.

environmentálních daní je nutné provést důkladnější posouzení nezbytnosti a přiměřenosti podpory.

Situace 1: harmonizované environmentální daně

- 174) Komise bude podporu ve formě snížení daní považovat za nezbytnou a přiměřenou, pokud příjemci uhradí daň alespoň na minimální úrovni zdanění v EU, kterou stanoví příslušná použitelná směrnice, a pokud je výběr příjemců podpory založen na objektivních a transparentních kritériích a podpora je v zásadě udělována stejným způsobem všem soutěžitelům v tomtéž odvětví či na tomtéž relevantním trhu⁷⁸, nacházejí-li se tito soutěžitelé v obdobné konkrétní situaci.
- 175) Pokud příjemci platí méně, než je minimální úroveň zdanění v EU stanovená v příslušné použitelné směrnici, podpora se posoudí na základě podmínek pro neharmonizované environmentální daně stanovené v bodech 176) až 179).

Situace 2: neharmonizované environmentální daně

- 176) V případě daně z energetických výrobků používaných k výrobě elektrické energie je dodavatel elektřiny povinen odvést daň. Cena elektrické energie však vzroste, pokud jsou daňové náklady přeneseny na spotřebitele elektřiny (nepřímé daňové náklady). V takovém případě je dopad daně uložené velkým spotřebitelům elektrické energie srovnatelný se situací, kdy jsou náklady na povolenky v systému ETS promítnuty a zahrnuty do ceny elektrické energie (nepřímé náklady na emise). V takovém případě lze snížení daní poskytnout ve formě náhrady nepřímých daňových nákladů přenesených na spotřebitele elektrické energie. Komise bude opatření považovat za slučitelné pouze v případě, že:
- je toto snížení daní nezbytné, jestliže intenzita obchodu se třetími zeměmi přesahuje [10] % a nepřímé dodatečné daňové náklady vedou k podstatnému nárůstu výrobních nákladů vypočtených jako podíl hrubé přidané hodnoty na nepřímých daňových nákladech, jenž dosahuje alespoň [5] % hrubé přidané hodnoty⁷⁹;
 - toto snížení daní je přiměřené, jestliže příjemci uhradí alespoň 20 % nepřímé daňové zátěže, a
 - snížení daní se uhradí jednorázově jako náhrada za daňové náklady na základě historické spotřeby či úrovní výroby.
- 177) Aby se prokázala nezbytnost a přiměřenost podpory u všech ostatních neharmonizovaných environmentálních daní, měl by členský stát jasně definovat rozsah snížení daní. Za tímto účelem by měl členský stát poskytnout informace o odvětvích či kategoriích příjemců, jichž se snížení daní týká, a o hlavních

⁷⁸ Jak je uvedeno ve sdělení Komise o definici relevantního trhu pro účely práva hospodářské soutěže Společenství (Úř. věst. C 372, 9.12.1997, s. 5).

⁷⁹ Podobná kritéria byla použita k sestavení přílohy II pokynů ke státní podpoře na ETS (sdělení Komise 2012/C 158/04 ze dne 5.6.2012).

příjemcích v každém dotčeném odvětví či kategorii, zejména s ohledem na obrat, podíl na trhu a velikost daňového základu.

- 178) Komise bude podporu považovat za nezbytnou, budou-li splněny všechny tyto podmínky:
- a) výběr příjemců je založen na objektivních a transparentních kritériích a podpora je v zásadě udělována stejným způsobem všem soutěžitelům v tomtéž odvětví nebo na tomtéž relevantním trhu⁸⁰, pokud jsou v podobné konkrétní situaci;
 - b) environmentální daň bez snížení výrazně zvyšuje výrobní náklady vypočtené jako podíl hrubé přidané hodnoty pro každé odvětví či každou kategorii individuálních příjemců;
 - c) značný nárůst výrobních nákladů nelze přenést na spotřebitele, aniž by to vedlo k významnému snížení prodeje⁸¹.
- 179) Komise bude podporu považovat za přiměřenou, bude-li splněna jedna z těchto podmínek:
- a) příjemci uhradí alespoň 20 % vnitrostátní environmentální daně;
 - b) snížení daní je podmíněno uzavřením dohod mezi členským státem a příjemci nebo sdruženími příjemců, v nichž se příjemci nebo sdružení příjemců zavážou, že splní cíle v oblasti ochrany životního prostředí, které mají stejný účinek jako v případě, kdy by příjemci uhradili alespoň 20 % vnitrostátní daně nebo by byly uplatněny minimální unijní úrovně zdanění. Tyto dohody nebo závazky se mohou kromě jiného týkat snížení spotřeby energie, snížení emisí nebo jakýchkoli jiných opatření na ochranu životního prostředí a musí splňovat tyto podmínky:
 - i) předmět dohod byl projednán každým členským státem a stanoví cíle a časový rámec pro dosažení cílů;
 - ii) členský stát zajišťuje nezávislé⁸² a včasné sledování toho, jak jsou závazky sjednané v těchto dohodách plněny;
 - iii) tyto dohody jsou pravidelně revidovány s ohledem na technologický a jiný vývoj a stanoví účinná sankční opatření uplatňovaná v případě nedodržení závazků.

⁸⁰ Jak je uvedeno ve sdělení Komise o definici relevantního trhu pro účely práva hospodářské soutěže Společenství (Úř. věst. C 372, 9.12.1997, s. 5).

⁸¹ V tomto ohledu mohou členské státy poskytnout odhady mimo jiné cenové pružnosti výrobků v daném odvětví na relevantním zeměpisném trhu (viz poznámka pod čarou XXX) a odhady prodejních ztrát nebo snížených zisků společností v daném odvětví nebo kategorii.

⁸² Pro tyto účely není důležité, zda sledování provádí veřejný či soukromý orgán.

5.7 Podpora ve formě snížení financování podpory na elektřinu z obnovitelných zdrojů⁸³

- 180) Financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů prostřednictvím poplatků se samo o sobě nezaměřuje na určitý záporný vnější faktor, a proto nemá přímý dopad na životní prostředí. Může však zvýšit ceny elektrické energie. Toto zvýšení cen elektřiny může být přímo vyjádřeno prostřednictvím zvláštního poplatku, který je vybírán od spotřebitelů elektřiny navíc k ceně elektřiny, nebo nepřímo formou dodatečných nákladů, které vzniknou dodavatelům elektrické energie v důsledku závazků vykupovat energii z obnovitelných zdrojů, které jsou následně přeneseny na jejich zákazníky, tedy na spotřebitele elektrické energie. Typickým příkladem by bylo, kdyby dodavatelé elektrické energie museli povinně nakoupit určitý podíl energie z obnovitelných zdrojů prostřednictvím zelených osvědčení, za něž dodavateli není poskytnuta náhrada.
- 181) Náklady na financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů by v zásadě měli nést všichni spotřebitelé energie. Aby se však pro financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů zabezpečila dostatečná základna, může být nutné určité snížení⁸⁴. S cílem zabránit tomu, že se podniky, které jsou financováním podpory na energii z obnovitelných zdrojů zvláště zasaženy, dostanou do obtížné konkurenční situace, mohou jim členské státy poskytnout za dodatečné náklady částečnou náhradu, aby se usnadnilo celkové financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů a zabránilo úniku uhlíku. Pokud náhrada zvláště zasaženým podnikům poskytnuta nebude, může veřejnost přijmout stanovení ambiciózních opatření na podporu energie z obnovitelných zdrojů jen v omezené míře. Pokud by na druhé straně byla tato náhrada příliš vysoká nebo pokud by byla poskytnuta příliš vysokému počtu spotřebitelů elektrické energie, mohlo by být veřejné přijetí podpory na energii z obnovitelných zdrojů rovněž záporné.
- 182) Při posuzování státní podpory poskytnuté jako náhrada za financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů Komise uplatní pouze podmínky stanovené v tomto oddíle a v oddíle 5.1.7.
- 183) Aby se zaručilo, že podpora slouží k usnadnění financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů, členské státy budou muset prokázat, že dodatečné náklady promítnuté do vyšších cen elektrické energie, které nesou příjemci, vyplývají pouze z podpory na energii z obnovitelných zdrojů. Dodatečné náklady nesmějí financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů převýšit⁸⁵.

⁸³ Právní předpisy týkající se vnitřního trhu (směrnice 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003 a následné kodexy sítě a pokyny) neumožňují křížové subvencování spotřebitelů v rámci tarifních režimů.

⁸⁴ Aby bylo dosaženo obecně vysokého příspěvku od spotřebitelů elektřiny k financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů, může být nutné poskytnout některým spotřebitelům elektřiny příznivější zacházení, zejména s cílem zabránit úniku uhlíku.

⁸⁵ Nejprůmějším způsobem průkazu přičinné vazby je odkaz na poplatek nebo dávku přičtené k ceně elektrické energie, které jsou určeny k financování energie z obnovitelných zdrojů. Nepřímým

- 184) Aby byl zajištěn dopad podpory na životní prostředí, měla by být zaměřena tak, aby se zabránilo tomu, že bez snížení zátěže v podobě nákladů bude některým odvětvím hrozit, že se přemístí mimo EU. Podpora by měla být omezena na odvětví, která jsou v důsledku financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů vystavena značnému riziku úniku uhlíku. Proto lze podporu poskytnout pouze v případě, že intenzita obchodu se třetími zeměmi přesahuje [10] % a náklady na financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů vedou k podstatnému nárůstu výrobních nákladů vypočtených jako podíl hrubé přidané hodnoty dosahující alespoň [5] %⁸⁶.

[Během veřejné konzultace uvítáme zejména názory, které se týkají tohoto ustanovení.]

- 185) Je třeba, aby členské státy ve způsobilém odvětví zajistily, že je výběr příjemců prováděn na základě objektivních a transparentních kritérií a že je podpora v zásadě udělována stejným způsobem všem soutěžitelům v tomtéž odvětví nebo na tomtéž relevantním trhu⁸⁷, pokud jsou v podobné konkrétní situaci.
- 186) Komise bude podporu považovat za přiměřenou, budou-li splněny všechny tyto podmínky:
- a) náhrada se vyplácí jednorázově. Podpora může být příjemci vyplacena v roce, ve kterém vznikly náklady, nebo v následujícím roce. Pokud je podpora vyplacena v roce, ve kterém vznikly náklady, musí být zaveden mechanismus pro následné sledování, který zajistí, aby byly všechny přeplatky podpory vráceny do 1. července následujícího roku;
 - b) příjemci podpory hradí alespoň [15] % dodatečných nákladů bez snížení do [31.12.2017] a [20 %] počínaje [1.1.2018].

způsobem, jak prokázat dodatečné náklady, by byl výpočet dopadu vyšších čistých nákladů, které dodavatelům elektrické energie vznikly v důsledku zelených osvědčení, a výpočet dopadu na cenu elektrické energie za předpokladu, že vyšší čisté náklady jsou dodavatelem přeneseny na spotřebitele.

⁸⁶ Podobná kritéria byla použita k sestavení přílohy II pokynů ke státní podpoře na ETS (sdělení Komise 2012/C 158/04 ze dne 5.6.2012).

⁸⁷ Jak je uvedeno ve sdělení Komise o definici relevantního trhu pro účely práva hospodářské soutěže Společenství (Úř. věst. C 372, 9.12.1997, s. 5).

5.8 Podpora na energetickou infrastrukturu

- 187) Moderní energetická infrastruktura má zásadní význam pro integrovaný trh s energií a umožňuje Unii splnit obecnější cíle v oblasti klimatu a energetiky. Komise odhadla celkové investiční potřeby do energetických infrastruktur evropského významu do roku 2020 přibližně na 200 miliard EUR⁸⁸. Toto posouzení vycházelo z hodnocení infrastruktury potřebné k tomu, aby Evropa splnila zastřešující cíle politiky, tedy aby dokončila vnitřní trh s energií, zaručila bezpečnost dodávek energie a umožnila integraci energie z obnovitelných zdrojů. Pokud nemohou účastníci trhu potřebnou strukturu zajistit, může být nutné poskytnout státní podporu, aby se překonalo selhání trhu a zároveň zaručilo, že jsou uspokojeny vysoké potřeby Unie v oblasti infrastruktury. To platí zejména pro projekty infrastruktury, které mají přeshraniční dopad nebo přispívají k regionální soudržnosti.

5.8.1. Cíl společného zájmu

- 188) Energetická infrastruktura je základním předpokladem fungování vnitřního trhu. Podpora na energetickou infrastrukturu proto vnitřní trh s energií posiluje. Zvyšuje například stabilitu systému, přiměřenost výroby a integraci různých zdrojů energie a zlepšuje dodávku energie v méně rozvinutých sítích. Odchylně od oddílu 5.1.1 proto má Komise za to, že podpora na energetickou infrastrukturu je přínosná pro vnitřní trh, a tudíž naplňuje cíl společného zájmu.

5.8.2 Potřeba státního zásahu

- 189) Pokud jde o zajištění energetické infrastruktury, hospodářská soutěž je obecně omezená, neboť tato infrastruktura často představuje přirozený monopol. Kromě toho se investice do energetické infrastruktury často vyznačují selháním trhu. Selhání trhu, k němuž může dojít v oblasti energetické infrastruktury, se týká problémů s koordinací. Různé zájmy investorů, nejistý výsledek spolupráce a síťové účinky mohou zabránit rozvoji projektu nebo jeho efektivnímu návrhu. Problémy s koordinací mohou být ještě prohloubeny informačními problémy, zejména těmi, jež souvisejí s asymetrickými informacemi, např. pokud jedna spolupracující strana je oproti druhé v informační nevýhodě. Zároveň může energetická infrastruktura vytvořit značné kladné vnější faktory, jejichž prostřednictvím mohou náklady a přínosy spojené s infrastrukturou vzniknout asymetricky různým účastníkům trhu a členským státům.
- 190) Aby se tato selhání trhu vyřešila, obvykle se na energetickou infrastrukturu vztahuje regulace sazeb a přístupu a infrastruktura podléhá požadavkům na oddělení podle právních předpisů v oblasti vnitřního trhu s energií („regulace vnitřního trhu“)^{89 90}. Pokud jde o financování, jedním ze způsobů, jak překonat

⁸⁸ Pracovní dokument útvarů Komise „Investiční potřeby a požadavky na financování energetické infrastruktury“, 6.6.2011, SEK(2011)755, s. 2.

⁸⁹ Směrnice 2009/72/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou, a zejména článek 32 o přístupu třetích osob a ustanovení o oddělení v kapitolách IV, V, VI a VII, a nařízení č. 714/2009 o

selhání trhu jinak než prostřednictvím povinných uživatelských sazeb, je v zásadě poskytnutí státní podpory. Proto se na prokázání potřeby státního zásahu v oblasti energetické infrastruktury odchylně od oddílu 5.1.2 uplatní zásady popsané v bodech 191) až 193).

- 191) Komise má za to, že u projektů společného zájmu definovaných na základě nařízení č. 347/2013⁹¹ a u investic do infrastruktury v podporovaných regionech může v důsledku kladných vnějších faktorů a problémů s koordinací dojít k takovým selháním trhu, že k jejich odstranění nemusí stačit financování podle sazeb, a může být udělena státní podpora.
- 192) Některé typy infrastruktury této regulaci vnitřního trhu nepodléhají, zejména jde o projekty infrastruktury, které jsou od určitých ustanovení právních předpisů v oblasti vnitřního trhu⁹² výslovně osvobozeny. V těchto případech Komise předpokládá, že státní podpora není nutná, ale že ji členské státy mohou za výjimečných okolností poskytnout, pokud ji řádně zdůvodní.
- 193) Jsou-li projekty od regulace vnitřního trhu osvobozeny jen částečně a rovněž jde-li o skladování zemního plynu, Komise v každém jednotlivém případě zvlášť posoudí potřebu státní podpory, přičemž zohlední, do jaké míry je selhání trhu příčinou toho, že nezbytná infrastruktura není zajištěna optimálním způsobem.

5.8.3 Vhodnost

- 194) Odchylně od oddílu 5.1.3 má Komise za to, že vhodným primárním prostředkem k financování energetické infrastruktury jsou sazby⁹³. V případě projektů společného zájmu a v podporovaných regionech však lze za vhodný nástroj pro (částečné) financování této infrastruktury považovat státní podporu. V takových případech selhání trhu často brání plnému provedení zásady „znečišťovatel platí“, na které je založena regulace sazeb, např. kvůli tomu, že zvýšení sazby za účelem financování investice do nové infrastruktury by bylo tak výrazné, že by od investice odrazovalo nebo by odrazovalo potenciální zákazníky od využívání infrastruktury.

5.8.4 Motivační účinek

- 195) Motivační účinek podpory se posoudí na základě podmínek stanovených v oddíle 5.1 těchto pokynů.

podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou, a zejména článek 14 o poplatcích za přístup do sítě.

⁹⁰ Směrnice 2009/73/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem, a zejména článek 32 o přístupu třetích osob a ustanovení o oddělení v kapitolách IV, V, VI a VII, a nařízení č. 715/2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám, a zejména článek 13 o sazbách za přístup k sítím.

⁹¹ Nařízení (EU) č. 347/2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě.

⁹² Nařízení č. 714/2009, článek 17 pro nová propojovací vedení a směrnice 2009/73/ES, článek 36 pro novou plynárenskou infrastrukturu.

⁹³ Regulační rámec vymezený směrnicemi Komise 2009/72/ES a 2009/73/ES stanoví logiku a zásady, jimiž se řídí regulace sazeb za přístup a používání, které provozovatelé přepravních a distribučních soustav používají k financování investic do této infrastruktury a její údržby.

5.8.5 Přiměřenost

- 196) Odchylně od oddílu 5.1.5 se částka podpory musí omezit na minimum nezbytné k dosažení sledovaných cílů v oblasti infrastruktury. U podpory na infrastrukturu se předpokládá, že hypotetickým srovnávacím scénářem je situace, kdy se projekt neuskuteční. Způsobitelnými náklady je tudíž mezera ve financování.
- 197) Opatření podpory na infrastrukturu by nemělo přesáhnout intenzitu podpory ve výši [100] % způsobilých nákladů.
- 198) Při posuzování opatření podpory na infrastrukturu Komise bude od členských států vyžadovat, aby jasně a samostatně určily každé další opatření podpory, které by mohlo mít na toto posouzení vliv.

5.8.6. Zabránění vzniku negativních účinků na hospodářskou soutěž a obchod

- 199) Odchylně od oddílu 5.1.6 bude Komise vzhledem ke stávajícím požadavkům vyplývajícím z regulace vnitřního trhu, jež mají posílit hospodářskou soutěž, mít za to, že podpora na energetickou infrastrukturu, která podléhá regulaci vnitřního trhu, nemá nežádoucí rušivé účinky.
- 200) V případě infrastruktury, která je od regulace vnitřního trhu osvobozena nebo jí nepodléhá, a v případě skladování zemního plynu Komise provede v každém případě posouzení potenciálního narušení hospodářské soutěže s ohledem na stupeň přístupu třetích stran k podporované infrastruktuře, přístup k alternativní infrastruktuře a podíl příjemce na trhu.

5.9 Podpora na přiměřenost výroby

- 201) S rostoucím podílem zdrojů obnovitelné energie se výroba elektrické energie v mnoha členských státech přesouvá od systému poměrně stabilní a nepřetržité dodávky k systému s větším počtem menších dodávek z různých zdrojů. Tento přesun vyvolává nové výzvy z hlediska zajištění přiměřenosti výroby.
- 202) Selhání trhu a regulace může být navíc příčinou nedostatečných investic do výrobní kapacity. To se může stát například tehdy, jsou-li velkoobchodní ceny omezené a trhy s elektřinou nezajišťují dostatečné pobídky k investicím.
- 203) Některé členské státy proto zvažují, že zavedou opatření, jimiž přiměřenost výroby zajistí, zpravidla tím, že výrobcům energie poskytnou podporu na pouhou dostupnost výrobní kapacity⁹⁴.

5.9.1 Cíl společného zájmu

- 204) Opatření k zajištění přiměřenosti výroby mohou být navržena mnoha různými způsoby, např. ve formě investice a provozní podpory, a sledovat při tom různé cíle. Mohou se například snažit rozptýlit krátkodobé obavy související s nedostatkem pružné výrobní kapacity, která umožňuje vyrovnat se s náhlými výkyvy v proměnlivé výrobě větrné a sluneční energie, nebo mohou pro přiměřenost výrobu vytyčit cíl, jehož se členské státy mohou snažit docílit i bez ohledu na krátkodobé úvahy.
- 205) Podpora na přiměřenost výroby může být v rozporu s cílem postupného odstranění dotací poškozujících životní prostředí, a to zejména u fosilních paliv. Členské státy by proto měly v první řadě zvážit alternativní způsoby zajištění přiměřenosti výroby, které nemají nepříznivý dopad na cíl spočívající v postupném odstranění dotací poškozujících životní prostředí, např. by měly usnadnit opatření k řízení poptávky a zvýšit propojovací kapacitu.
- 206) Bez ohledu na pravidla stanovená v oddíle 5.1.1 by měl být jasně definován přesný cíl, na nějž se opatření zaměřuje, včetně toho, kdy a kde problém s přiměřeností výroby podle očekávání nastane. Problém s přiměřeností výroby by měl být určen v souladu s analýzou přiměřenosti výroby, kterou pravidelně provádí Evropská síť provozovatelů přepravních soustav v souladu s právními předpisy upravujícími vnitřní trh s energií.

5.9.2 Potřeba státního zásahu

- 207) Odchylně od oddílu 5.1.2 je třeba řádně analyzovat a kvantitativně vyjádřit povahu a příčiny problému s přiměřeností výroby, a tím i potřebu státní podpory k zajištění této přiměřenosti, například pokud jde o nedostatek kapacity ve špičkovém zatížení, krátkodobou sezónní či neustálou pružnost, přetížení sítě nebo poptávku ve špičce v případě, že krátkodobý velkoobchodní trh není schopen nabídku a

⁹⁴ Komise se otázkou přiměřenosti výroby zabývala zejména ve sdělení „Vytvoření vnitřního trhu s elektřinou a optimální účinek veřejných zásahů“ a v souvisejícím pracovním dokumentu útvarů Komise „Přiměřenost výroby na vnitřním trhu s elektřinou – pokyny k veřejným zásahům“.

poptávku sladit. Měla by být popsána měrná jednotka použitá ke kvantitativnímu vyjádření a také metoda výpočtu.

- 208) Členský stát by měl předložit jasné důvody, proč nelze očekávat, že trh bez zásahu zajistí přiměřenost výroby sám, přičemž se zohlední probíhající tržní a technologický vývoj, včetně např. vývoje propojování trhů, vnitrodenních trhů, vyrovnávacích trhů a trhů pomocných služeb a skladování elektrické energie.
- 209) Komise v posouzení mimo jiné případně zohlední tyto prvky, které jí poskytnou členské státy:
- a) posouzení přiměřenosti výroby v souladu s aktuálně používanými normami⁹⁵;
 - b) posouzení dopadu proměnlivého zatížení elektrické sítě, včetně dodávek elektřiny ze sousedních systémů;
 - c) posouzení dopadu účasti subjektů na straně poptávky včetně popisu opatření na podporu řízení poptávky⁹⁶;
 - d) posouzení skutečné nebo potenciální existence propojovacích vedení včetně popisu prováděných a plánovaných projektů;
 - e) posouzení všech ostatních prvků, které mohou vyvolat či prohloubit problém s přiměřeností výroby, např. selhání regulace nebo trhu, včetně např. stropů velkoobchodních cen.

5.9.3 Vhodnost

- 210) Odchylně od oddílu 5.1.3 by podpora měla být poskytována pouze za službu čisté dostupnosti poskytovanou výrobcem a neměla být zahrnovat žádnou odměnu za prodej elektřiny.
- 211) Opatření by mělo zajišťovat odpovídající pobídky pro stávající i budoucí výrobce a hospodářské subjekty, kteří využívají vzájemně nahraditelné technologie, např. reakci na straně poptávky a řešení zaměřená na skladování. Podpora by proto měla být poskytnuta prostřednictvím mechanismu, který umožňuje potenciálně různou dobu předstihu, již noví výrobci potřebují k uskutečnění nové investice pomocí různých technologií. Opatření by také mělo zohlednit, v jakém rozsahu by možný problém s přiměřeností výroby mohla odstranit propojovací kapacita.
- 212) Opatření by v zásadě nemělo odměňovat investice do výroby energie v zařízeních na fosilní paliva, pokud nelze prokázat, že k zajištění přiměřenosti výroby neexistují méně škodlivé alternativy.

⁹⁵ Za normu EU lze v tomto ohledu považovat metodiku ENTSO-E, vyvinutou Evropským sdružením provozovatelů přepravních soustav při posuzování přiměřenosti výroby na úrovni EU.

⁹⁶ Komise zohlední také plány zavádění inteligentních měřících přístrojů v souladu s přílohou I směrnice 2009/72/ES, jakož i požadavky směrnice o energetické účinnosti.

5.9.4 Motivační účinek

213) Motivační účinek podpory se posoudí na základě podmínek stanovených v oddíle 5.1 těchto pokynů.

5.9.5 Přiměřenost

214) Odchylně od oddílu 5.1.5 by celková částka podpory měla být vypočtena způsobem, z něhož vyplyne nebo který povede k tomu, že příjemci získají míru návratnosti, již lze považovat za přiměřenou.

215) Má se za to, že přiměřené míry návratnosti lze za běžných okolností dosáhnout prostřednictvím skutečně konkurenčního nabídkového řízení na základě jasných, transparentních a nediskriminačních kritérií, které účinně sleduje vymezený cíl.

216) Opatření může být v zásadě otevřené nové i stávající výrobě s ohledem na přiměřená očekávání ohledně pravděpodobného vývoje cen elektrické energie a paliv během doby, na kterou se vztahuje.

217) Opatření by mělo umožňovat využití mechanismů, které zajistí, že nedojde ke vzniku neočekávaných zisků, např. prostřednictvím přezkumu.

5.9.6 Zabránění vzniku negativních účinků

218) Odchylně od oddílu 5.1.6 by opatření mělo být navrženo tak, aby v něm bylo možno využít jakoukoli kapacitu, která může účinně přispět k vyřešení problému s přiměřeností výroby, a to zejména s ohledem na tyto faktory:

a) účast výrobců využívajících různé technologie a hospodářských subjektů nabízejících opatření s rovnocennou technickou výkonností. Omezení účasti lze zdůvodnit pouze nedostačující technickou výkonností, která je k vyřešení problému s přiměřeností výroby nutná. Kromě toho by měl být mechanismus otevřen potenciálnímu sdružování nabídky i poptávky;

b) účast hospodářských subjektů z jiných členských států, je-li taková účast fyzicky možná, např. pokud lze kapacitu fyzicky poskytnout členskému státu, který opatření provádí, a lze-li vynutit závazky, jež toto opatření stanoví;

c) účast dostatečného počtu výrobců, aby bylo možno stanovit konkurenční cenu kapacity;

d) zabránění vzniku negativních účinků na vnitřní trh, např. v důsledku omezení vývozu, stropů velkoobchodních cen, omezení účasti v nabídkovém řízení či jiných opatření, která oslabují propojování trhů včetně vnitrodenních a vyrovnávacích trhů.

219) Opatření by:

a) nemělo snížit pobídky k investicím do propojovací kapacity;

b) nemělo působit proti stávajícím tržním mechanismům, které přispívají k poskytování kapacity;

- c) nemělo oslabovat investiční rozhodnutí o výrobě, která byla učiněna dříve, než hospodářské subjekty přijaly opatření či rozhodnutí o vyrovnávacím trhu či trhu pomocných služeb;
- d) nemělo nežádoucím způsobem posilovat dominantní postavení na trhu;
- e) mělo upřednostňovat nízkouhlíkové výrobce, pokud mají rovnocenné technické a ekonomické parametry.

5.10 Podpora ve formě systémů obchodování s povolenkami

- 220) Zvláštní formou podpory mohou být systémy obchodování s povolenkami, které mohou zahrnovat státní podporu, zejména v případech, kdy členské státy poskytují povolení a povolenky za cenu nižší než jejich tržní hodnota. Pokud je celkový počet povolení, který členský stát udělí, nižší než celková výše předpokládaných potřeb podniků, bude celkový účinek na úroveň ochrany životního prostředí pozitivní. Na individuální úrovni jednotlivých podniků platí, že pokud povolenky udělené podniku nepokrývají celkovou výši jeho předpokládaných potřeb, tento podnik musí buď snížit míru znečištění, čímž přispěje ke zlepšení úrovně ochrany životního prostředí, nebo na trhu dokoupit další povolenky, čímž poskytne náhradu za znečištění, které způsobil.
- 221) Odchylně od oddílu 5.1 lze systémy obchodování s povolenkami považovat za slučitelné, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:
- a) systémy obchodování s povolenkami musí být nastaveny tak, aby dosahovaly přísnějších cílů v oblasti životního prostředí, než jakých má být dosaženo na základě norem Unie, jež jsou pro příslušné podniky závazné;
 - b) povolenky musí být přidělovány transparentním způsobem na základě objektivních kritérií a zdrojů údajů nejvyšší dostupné kvality a celkový počet obchodovatelných povolení nebo povolenek poskytnutých jednotlivým podnikům za cenu, která je nižší než jejich tržní cena, nesmí přesáhnout předpokládané potřeby těchto podniků v situaci, kdy by systém obchodování neexistoval;
 - c) metodika přidělování povolenek nesmí zvýhodňovat některé podniky nebo některá odvětví, pokud to není odůvodněno environmentálním hlediskem samotného systému nebo pokud je přijetí těchto pravidel z hlediska souladu s dalšími politikami v oblasti životního prostředí nutné;
 - d) především noví účastníci na trhu v zásadě neobdrží povolení nebo povolenky za lepších podmínek než stávající podniky působící na stejných trzích. Skutečnost, že stávající zařízení ve srovnání s novými účastníky na trhu obdrží více povolenek, by neměla vést k vytváření zbytečných překážek vstupu na trh.
- 222) Komise posoudí nezbytnost a přiměřenost státní podpory v souvislosti se systémem obchodování s povolenkami podle těchto kritérií:
- a) výběr příjemců musí být založen na objektivních a transparentních kritériích a podpora musí být v zásadě udělována stejným způsobem všem soutěžitelům v tomtéž odvětví nebo na tomtéž relevantním trhu, pokud jsou v podobné konkrétní situaci;
 - b) úplné obchodování formou dražby musí vést ke značnému nárůstu výrobních nákladů pro každé odvětví či kategorii jednotlivých příjemců;
 - c) značný nárůst výrobních nákladů nelze přenést na spotřebitele, aniž by to vedlo k významnému snížení prodeje. Tuto analýzu lze provést mimo jiné

na základě odhadů cenové pružnosti výrobků v daném odvětví. Tyto odhady budou provedeny na relevantním zeměpisném trhu. Při posuzování toho, zda cenový nárůst v souvislosti se systémem obchodování s povolenkami nelze přenést na spotřebitele, lze použít odhadované prodejní ztráty a také jejich předpokládaný dopad na ziskovost společnosti;

- d) není možné, aby jednotlivé podniky v odvětví snižovaly úroveň emisí, aby učinily cenu osvědčení únosnou. Neschopnost snížit spotřebu lze prokázat zajištěním úrovně emisí odvozené z neúčinnější technologie v Evropském hospodářském prostoru (dále jen „EHP“) a použitím této úrovně jako úrovně referenční. Podniku, který úroveň nejúčinnější technologie dosahuje, může být nanejvýš udělena povolenka odpovídající nárůstu výrobních nákladů, které vyplývají ze systému obchodování s povolenkami při využití nejúčinnější technologie a které nelze přenést na spotřebitele. Podniky s horší environmentální výkonností získají menší počet povolenek, který je jejich environmentální výkonnosti úměrný.

6. Hodnocení

- 223) Komise může požadovat, aby se na určité režimy vztahovalo časové omezení (běžně v délce 4 let nebo méně) a aby podléhaly hodnocení, aby dále zajistila, že bude hospodářská soutěž narušena jen v omezeném rozsahu.
- 224) Hodnocení se budou provádět u těch režimů, u nichž je potenciál narušení hospodářské soutěže zvláště vysoký, tj. u nichž hrozí, že nebude-li jejich provádění včas přezkoumáno, hospodářskou soutěž značně omezí nebo naruší.
- 225) Vzhledem k cílům hodnocení a v zájmu toho, aby členské státy nebyly neúměrně zatěžovány a aby neúměrnou zátěž nenesly ani menší projekty podpory, se hodnocení provede pouze u režimů podpory s velkým rozpočtem, jež se vyznačují novými vlastnostmi nebo v jejichž důsledku se předpokládají významné změny v oblasti trhu, technologií či předpisů.
- 226) Hodnocení, které na základě společné metodiky⁹⁷ provede odborník nezávislý na orgánu poskytujícím státní podporu, se zveřejní. Hodnocení bude Komisi předloženo včas, aby bylo možno posoudit případné prodloužení opatření podpory, a v každém případě po skončení platnosti režimu.

7. Použitelnost pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky

- 227) Tyto pokyny vstoupí v platnost prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie a nahradí pokyny ke státní podpoře na ochranu životního prostředí, které byly zveřejněny 1. dubna 2008⁹⁸. Tyto pokyny se použijí do 31. prosince 2020.
- 228) Komise bude tyto pokyny uplatňovat na všechna oznámená opatření podpory, u nichž musí přijmout rozhodnutí po jejich vstupu v platnost, a to i tehdy, pokud byly projekty oznámeny před tímto datem. To zahrnuje i individuální podporu udělenou podle schválených režimů podpory a oznámenou Komisi v souladu s povinností tuto podporu oznamovat individuálně.
- 229) Protiprávní podpora v oblasti životního prostředí nebo energetiky se posoudí podle pravidel platných v den, kdy byla podpora udělena, a to v souladu s oznámením Komise o určení použitelných pravidel pro posouzení protiprávní státní podpory⁹⁹, avšak s touto výjimkou:
- protiprávní podpora ve formě snížení financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů se od 5. prosince 2010 posuzuje podle ustanovení oddílu 5.7, přičemž uvedené datum je lhůtou, kdy vstupují v platnost prováděcí opatření v souvislosti se směrnicí 2009/28/ES.
- 230) Na základě čl. 108 odst. 1 Smlouvy Komise navrhuje členským státům s ohledem na jejich příslušné stávající režimy podpor v oblasti životního prostředí a energetiky níže uvedená vhodná opatření:

⁹⁷ Tuto společnou metodiku může stanovit Komise.

⁹⁸ Úř. věst. C 82, 1.4.2008, s. 1.

⁹⁹ Úř. věst. C 119, 22.5.2002, s. 22.

Členské státy by měly v případě potřeby pozměnit tyto režimy tak, aby je uvedly do souladu s těmito pokyny do [12] měsíců po jejich zveřejnění, a to s následujícími výjimkami:

V případě nutnosti se režim provozní podpory na energii z obnovitelných zdrojů změní pouze tehdy, pokud členské státy mění¹⁰⁰ své stávající režimy. Pokud tato změna nastane do dvanácti měsíců po zveřejnění těchto pokynů, stačí, když členské státy tyto režimy uvedou do souladu s těmito pokyny do [12] měsíců po jejich zveřejnění.

Pokud však příjemce obdrží od členského státu potvrzení, že mu bude na základě tohoto režimu poskytována podpora po předem stanovenou dobu, lze tuto podporu udělit na celé období za podmínek stanovených v režimu v okamžiku potvrzení.

- 231) Členské státy se vyzývají, aby udělily svůj výslovný bezpodmínečný souhlas s navrhovanými odpovídajícími opatřeními do dvou měsíců ode dne zveřejnění těchto pokynů v Úředním věstníku Evropské unie. Pokud Komise neobdrží žádnou odpověď, bude předpokládat, že příslušný členský stát s navrženými opatřeními nesouhlasí.

8. Podávání zpráv a sledování

- 232) V souladu s nařízením Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES, a nařízením Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení (ES) č. 659/1999¹⁰¹, nebo v souladu s nařízeními, která uvedená nařízení nahrazují, musí členské státy předkládat Komisi výroční zprávy.
- 233) Členské státy musí zajistit, že jsou uchovávány podrobné záznamy o všech opatřeních, která zahrnují poskytnutí podpory. Tyto záznamy musí obsahovat všechny informace nezbytné k prokázání toho, že byly splněny případné podmínky týkající se způsobilých nákladů a maximální povolené intenzity podpory. Tyto záznamy musí být uchovávány po dobu deseti let ode dne, kdy byla podpora poskytnuta, a na žádost předloženy Komisi.

9. Revize

- 234) Komise se může kdykoli rozhodnout, že tento rámec přezkoumá nebo změní, jestliže to bude nutné z důvodů souvisejících s politikou hospodářské soutěže či v zájmu zohlednění jiných politik a mezinárodních závazků EU.

¹⁰⁰ Pro účely tohoto pododstavce se změnou rozumí jakákoli úprava stávajícího režimu kromě zveřejnění nových sazeb podpory podle stávající a schválené metodiky, a to i v případě, že ji nelze označit za novou podporu (nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ve znění nařízení Rady (ES) č. 734/2013).

¹⁰¹ Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1.

Příloha 1 Intenzita podpory

(1) U opatření podpory v oblasti životního prostředí se použije tato intenzita podpory:

	Malý podnik	Střední podnik	Velký podnik
Podpora podnikům, které se řídí přísnějšími normami, než jsou normy Unie, nebo zvyšují úroveň ochrany životního prostředí v případě neexistence norem Unie (včetně vozidel)	[55] % [65] % v případě ekologické inovace, [100] % v případě nabídkového řízení	[45] % [55] % v případě ekologické inovace, [100] % v případě nabídkového řízení	[35] % [45] % v případě ekologické inovace, [100] % v případě nabídkového řízení
Podpora na environmentální studie	[70] %	[60] %	[50] %
Podpora na včasné přizpůsobení se budoucím normám Unie			
více než tři roky	[20] %	[15] %	[10] %
v rozmezí jednoho až tří let před vstupem normy v platnost	[15] %	[10] %	[5] %
Podpora na nakládání s odpady	[55] %	[45] %	[35] %
Podpora na energie z obnovitelných zdrojů	[65] %, [100] % v případě nabídkového řízení	[55] %, [100] % v případě nabídkového řízení	[45] %, [100] % v případě nabídkového řízení
Podpora pro zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny			
Podpora na energetickou účinnost	[40] %, [100] % v případě nabídkového řízení	[30] %, [100] % v případě nabídkového řízení	[20] %, [100] % v případě nabídkového řízení
Podpora na dálkové vytápění a chlazení za využití konvenční energie	[65] %, [100] % v případě nabídkového řízení	[55] %, [100] % v případě nabídkového řízení	[45] %, [100] % v případě nabídkového řízení
Podpora na sanaci kontaminovaných lokalit	[100] %	[100] %	[100] %
Podpora ve formě obchodovatelných povolenek	[100] %	[100] %	[100] %
Podpora na energetickou infrastrukturu	[100] %	[100] %	[100] %
Podpora na zachytávání a ukládání uhlíku	[100] %	[100] %	[100] %
Výše uvedenou intenzitu podpory lze zvýšit o prémii ve výši [5] % v regionech, na které se vztahuje čl. 107 odst. 3 písm. c), nebo o prémii ve výši [15] % v regionech, na které se vztahuje čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy, a to maximálně do výše 100% intenzity podpory.			

Příloha 2 Typické státní zásahy

- (1) Komise má za to, že typické příklady zásahů, při nichž je poskytnuta státní podpora, zvyšují úroveň ochrany životního prostředí nebo posilují vnitřní trh s energií.
- (2) Pro účely výpočtu způsobilých nákladů na základě hypotetického srovnávacího scénáře se zejména stanoví tyto pokyny:

Kategorie podpory	Hypotetický scénář / způsobilé náklady ¹⁰²
<i>Kombinovaná výroba tepla a elektřiny</i>	Investiční náklady na dodatečné vybavení nutné k tomu, aby zařízení fungovalo jako zařízení na vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny
<i>Environmentální studie¹⁰³</i>	Způsobilými náklady jsou náklady na studie.
<i>Sanace kontaminovaných lokalit</i>	Náklady vzniklé při sanaci ¹⁰⁴ snížené o nárůst hodnoty půdy ¹⁰⁵
<i>Dálkové vytápění a chlazení</i>	Investiční náklady na výstavbu, rozšíření nebo renovaci jedné či více výrobních jednotek, které jsou nedílnou součástí systému účinného dálkového vytápění a chlazení
<i>Nakládání s odpady¹⁰⁶</i>	Náklady na konvenční výrobu, které v rámci téže investice do zvýšení kapacity nezahrnují nakládání s odpady.
<i>Podpora na překročení norem Unie</i>	Dodatečné investiční náklady jsou tvořeny dalšími investičními náklady nutnými k překročení úrovně ochrany životního prostředí požadované normami Unie ¹⁰⁷ .
<i>Neexistence norem Unie či vnitrostátních norem</i>	Dodatečné investiční náklady jsou tvořeny investičními náklady nutnými k dosažení vyšší úrovně ochrany životního prostředí, než je úroveň, které by daný podnik nebo podniky dosáhly, pokud by jim nebyla poskytnuta podpora v oblasti životního prostředí.
<i>Výroba elektrické energie z obnovitelných zdrojů</i>	Hypotetickým srovnáním je konvenční elektrárna se stejnou kapacitou z hlediska účinné výroby energie.
<i>Vytápění pomocí energie z obnovitelných zdrojů</i>	Hypotetickým srovnáním je konvenční systém vytápění se stejnou kapacitou z hlediska účinné výroby energie.
<i>Výroba bioplynu, který je upraven na úroveň zemního plynu</i>	V zásadě by pro hypotetické srovnání měla být zvolena rafinérie. Je-li však podpora omezena na úpravu bioplynu, je pro hypotetické srovnání použito

¹⁰² Komise může přijmout alternativní hypotetické srovnávací situace, pokud je členský stát řádně zdůvodní.

¹⁰³ Sem patří podpora na audity energetické účinnosti.

¹⁰⁴ Škodou na životním prostředí, kterou je třeba napravit, se rozumí poškození kvality půdy, povrchové nebo podzemní vody. V případě sanace kontaminovaných lokalit se za způsobilé mohou považovat veškeré náklady, které podnik v rámci sanace vynaložil, bez ohledu na to, zda lze tyto náklady vykazat jako dlouhodobá aktiva v účetní rozvaze podniku.

¹⁰⁵ Hodnocení nárůstu hodnoty půdy v důsledku sanace musí provést nezávislý odborník.

¹⁰⁶ Jde o nakládání s odpady jiných podniků a zahrnuje činnosti týkající se opětovného použití, recyklace a jiného využití.

¹⁰⁷ Náklady na investice nutné k dosažení úrovně ochrany vyžadované normami Unie nejsou způsobilé a je třeba je odečíst.

	alternativní využití bioplynu (včetně spalování).
<i>Biopaliva a bioplyn používané v dopravě</i>	V zásadě by pro hypotetické srovnání měla být zvolena rafinérie, Komise však může přijmout jiná hypotetická srovnání, jsou-li řádně odůvodněna.
<i>Využití průmyslových vedlejších produktů</i>	Pokud se z vedlejšího produktu v případě, že není znovu využit, stane odpad: způsobilé náklady tvoří dodatečná investice nutná k využití vedlejšího produktu (např. výměník tepla v případě odpadního tepla). Pokud je nutné vedlejší produkt odstranit: hypotetickou srovnávací investicí je odstranění odpadu.
<i>Podpora v souvislosti se systémy obchodování s povolenkami</i>	Je třeba prokázat přiměřenost tím, že není přidělován nadměrný počet povolenek.